

Oromo

ONNEE NAMAA.

COPYRIGHT

ISBN 0 - 908412 - 16 - 9

E-MAIL: info@angp.co.za

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

P.O. BOX 2191, PRETORIA, 0001, R.S.A.

**(Ergama Ogbarruu Wangeelaa arjooma irraa maallaqaan
gargaaramu)**

(Reg. No. 1961/001798/08)

ONNEE NAMAA.

YOOKAAN.

DAAWWII ONNEE HAFUURAA.

(Suuraa Kudhaniin kan dhiyaate.)

Afaan kun barreeffama Ingiliffaa irraa kan hiikame Google Translate kompiitara irratti fayyadamuun ture.

Kitaabni xiqqaan kun bara 1732 Faransaayitti kan ka'e yoo ta'u, bara 1929tti Luba J.R. Gschwend tiin dirree ergama Afrikaaf irra deebi'amee kan fooyya'ee fi irra deebi'amee kan barreeffame yoo ta'u, kana booda Afaanota dhalootaan 538 ol ta'aniin All Nations Gospel Publishers tiin Mirga garagalchuu jalatti hiikamee maxxanfameera. Maxxansisuun biyyoota ergamaa 127 keessatti raabsu. Namoonni afaan, gitaa fi amantii hundumaa keessa jiran, dhugaa hafuuraa gadi fagoo fi hiika ergaan Waaqayyoo dhala namaatiif qabu akka raajichi Hisqi'eel Kiristoos dura waggaa 586 ibse akka argatan kitaaba xiqqaa kanaan geggeeffamaa jiru. "Ani garaa haaraa fi yaada haaraa

siif nan kenna sana booda ati saba koo in taatu, ani
immoo Waaqa kee nan ta'a!"

Hisqi'eel 36:26-28 irratti.

ONNEE NAMAA.

MANA qulqullummaa WAAQAYYO,

YKN WORKSHOP SEEXANAA.

(1 Yohaannis 3:4-10)

Kitaaba kana yommuu dubbifan akka daawwitii keessa of ilaalu akka dandeessan yaada keessa galchaa. Nama ormaa yookaan kiristaana, nama Kiristoositti hin amanne, yookaan nama amantii Waaqayyoo irratti dhabe yoo taate, akka Waaqayyo si argutti of ilaalta. “Namni bifa alaa ilaala, Waaqayyo garuu garaa ilaala.” (1 Saamu’eel 16:7). Waaqayyo akka nuti dhuguma jirrutti nu ilaala.

Seexanni abbaa soba hundaati. Inni mootii dukkanaa fi waaqa addunyaa kanaati. Dhiiraa fi dubartiin karaa dogoggoraa akka hordofan geggeessuuf ergamaa ifaa of fakkeessa. Bara kanas akkuma bara durii ergamoota sobduu of fakkeessanii, ergamoota Kiristoos fakkeessanii hojjetan baay’eedha. Seexanni mataan isaa ergamaa ifaatti jijjiiramee ykn fakkeessee waan ta’eef, nama hin ajaa’ibu. (2 Qorontos 11:13-14). Seexanni waaqa biyya lafaa kanaa Waaqayyo akka isaan jaallatu ykn Yesus isaan fayyisuuf akka du’e akka hin argineef dukkana keessa

kaa'a. (2 Qorontos 4:4). Cubbamoonni hundinuu, warri hin amanne immoo waa'ee Waaqayyoo hafuuraan du'anii jaamaa dha. Isaan hammeenya addunyaa tanaatiin bulfamu. (Efesoon 2:1-2). Haala isaan jalaa bade kana karaa tokkoon ijji isaanii yoo baname malee gara badiisa bara baraatti qajeelaa jiru. Namni "Ani cubbuu hojjedhee hin beeku" jedhu of gowwoomsaa jira. Sababni isaas "Ilmi Waaqayyoo wanta seexanni hojjete balleessuuf sababii kanaaf mul'ate." (1Yohaannis 3:8). "Egaa, Waaqayyoof bitamaa. Seexana mormi, inni si jalaa baqa. Gara Waaqayyootti dhihaadhaa, Innis isinitti ni dhiyaata." (Yaaqoob 4:7-8)

Kitaaba kana dubbiftee fakkiwwan isaa yommuu qo'attu, garaa kee arguu ni dandeessa. Ifa barbaacha Waaqayyoo haala garaa ofii akka sitti argisiisu hayyami. Cubbuu kee beeksisii jiraachuu isaa hin haali. Dubbiin Waaqayyoo akkas nuun jedha "Cubbuu hin qabnu yoo jenne of gowwoomsina, dhugaan nu keessa hin jiru. Nuti garuu cubbuu keenya Waaqayyotti yoo himanne, inni waadaa isaa ni eega, wanta sirriis ni raawwata: Inni cubbuu keenya nuuf dhiisa, badii keenya hundumaa irraas nu qulqulleessa." "Dhiigni Yesus ilma isaa cubbuu

hundumaa irraa nu qulqulleessa”. (1 Yohaannis 1:1-10).

Yookaan Seexanaan ykn Waaqayyoon bulta. Ati garba cubbuu ykn garbicha Waaqayyooti. Cubbuun jireenya kee yoo to’ate, isa hin haaliin, gara Waaqayyooti iyyadhu malee. Inni karaa Yesuus Kiristoosiin bilisa isin baasa. Yesuus gara biyya lafaa kan dhufe cubbamoota fayyisuuf, akkasumas humna seexanaa cabsee cubbuu nu irratti qabu cabsuuf. Inni fayyisaa keenya. Fuula Waaqa QULQULLUU iccitii hunda beeku keessa jirta. Yaadaa fi gocha jireenya keetii dhokate ni beeka. Ofii fi gocha kee Waaqayyo jalaa dhoksuun hin danda’amu. “Waaqayyo gurra keenya uume - dhaga’uu hin danda’uu? Ija keenya tolche - arguu hin danda’uu?” (Faarfannaa 94:9).

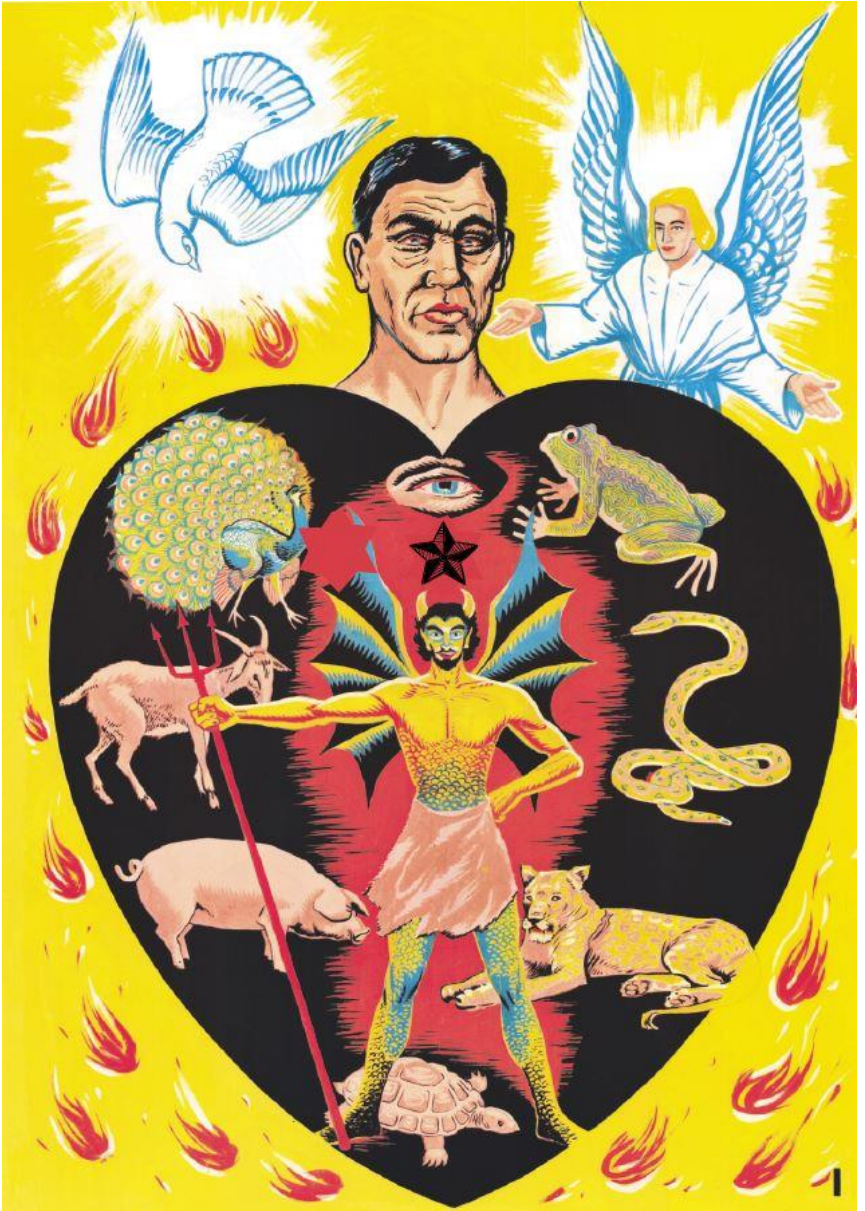
“Gooftaan warra garaan isaanii isaaf amanamaa ta’eef jabina kennuudhaaf addunyaa guutuu ni eega.” (2Seenaa 16:9).

“Tarkaanfii dhiironni fudhatan hunda ni ilaala. Dukkanni nama cubbamaa Waaqayyo jalaa dhoksu hin jiru.” (Iyoob 34:21-22).

“Yesuus garuu hunda isaanii waan beekuuf ofitti hin amanne.” (Yohaannis 2:24).

Kanaaf “warri cubbuun isaanii dhiifamee, badiin isaanii dhiifama argate gammadoo dha. Namni Gooftaan badii hojjete jedhee hin himanne, gowwoomsaa hundumaa irraa bilisa ta’e gammadaadha.” (Faarfannaa 32:1-2).

1. QALBII CUBBAA.

Suuraan kun garaa dhiira ykn dubartii cubbamaa biyya lafaa agarsiisa, Macaafa Qulqulluu keessatti akka cubbamaatti ibsame. Cubbamaan nama hammeenya addunyaa tanaafi fedhii fi araada

uumamaa uumama namaatiin to'atameedha. Suuraan kun fakkii dhugaa garaa akka Waaqayyo argudha. Ijji diimaan dhiigaan dhangala'e kun akka Fakkeenya 23:29-33 irratti ibsametti waa'ee machaa'uu dubbata: "Nama baay'ee dhugu, kan dhugaatii haaraa yaaluu qabu natti agarsiisi, ani nama gaddisiisaa fi gadde, yeroo hundumaa rakkina uumu sitti nan argisiisa yeroo hunda immoo komachuudha. Ijji isaa dhiigaan kan guutame yoo ta'u, madaa silaa irraa fagaachuu danda'u qaba. Wayiniin diimaa badhaadhaa ta'us, xooffoo keessatti ibsus, sirriitti gadi bu'us, akka si hin qoru. Borumtaa isaa ganama akka waan bofa summii qabuun si ciniinameetti sitti dhagahama. Mul'anni ajaa'ibaa ija kee duratti ni mul'ata, ifatti yaaduus ta'e dubbachuus hin dandeessu."

Suura kana irratti mataa gadiitti onneen namaa bineensota adda addaatiin qabamee mul'ata. Bineensonni waa'ee cubbuu adda addaa hedduu garaa namaa keessa jiran ni dubbatu, akkuma garaan wiirtuu fi bakka wal hormaata cubbuu keenyaati. Waaqayyo afaan raajii isaa Ermiyaas, "Eenyullee garaa namaa hubachuu hin danda'u. Wanti akkas gowwoomsaan biraa hin jiru; baay'ee dhukkubsatee fayyuu hin danda'u" jedheera. (Ermiyaas 17:9)

Yesus mataan isaa kana kan mirkaneessu, “Keessa keessaa, garaa namaa keessaa yaadni hamaan gara hojii xuraa’ummaatti isa geessan ni dhufa; saamuuf, ajjeesuu, ejja raawwachuu, araada qabaachuu fi wanta hamaa gosa hundumaa hojjechuu; gowwoomsaa, safuu, hinaaffaa, arrabsoo, of tuulummaa fi gowwummaa - wanti hamaan kun hundinuu nama keessaa dhufuun xuraa’aa isa taasisa.” (Maarqos 7:21-23)

Peacock: Bareedinni peacock nama hundaan kan dinqisiifamu yoo ta’u, as garaa namaa keessatti waa’ee cubbuu of tuulummaa dubbata. Luusifer, yeroo tokko ergamaa ifa addaa Waaqayyoo ture, karaa of tuulummaatiin ejjennoo isaa waan dhabeef diina Waaqayyoo ta’e – seexanaa. (Isaayyaas 14:9-17; Hisqi’eel 28:12-17).

Of tuuluun giddu galeessa si'ool irraa kan dhufu yoo ta'u, karaa baay'eedhaan of mul'isa. Namoonni tokko tokko qabeenya isaanii, sadarkaa barnoota isaaniitiin of jaju; uffata faashinii kan ittiin qaama isaanii haala qaanii hin qabneen saaxilan; faaya jingling, mi'a harkaa, ringii fi kkf uffachuu, akkuma Isaayaas 3:16-24 irratti ifatti ibsame. Tokko tokko "Waaqayyo warra of tuultoota ni morma, warra gad of deebisaniif garuu ni tola" jedhanii dagachuudhaan abbootii isaanii, saba isaanii, aadaa isaanii, ispoortii fi kkf of jaju. (1 Phexros 5:5). Waaqayyo of tuuluu fi of tuulummaa ni jibba (Fakkeenya 8:13). "Otuun of tuuluun gara badiisaatti, of tuuluun immoo gara kufaatiitti nama geessa." (Fakkeenya 16:18).

Re'een fedhii qaamaa, safuu dhabuu fi ejja bakka bu'a. Cubbuun asitti caqafame guyyoota ammayyaa kana keessatti, garuu isa dhumaa kana keessatti, hamma dhugaa dubbii Yesus gara waggaa 2 000 dura

dubbate amanuu qabna. Guyyoonni dhumaa akka bara Sodoomii fi Gomoraa akka ta'an raajii dubbateera. Akkaataan jireenya cubbuu kun dhiiraa fi dubartoota qabee mana namoota amantii fi dhaabbilee, mana barumsaa fi hospitaala seenuu qofa osoo hin taane, jal'inni kun qaanii tokko malee fi karaa dhokataa ta'een garaa namootaa seena. Karaa sinimaa, tiyaatira, ogbarruu xuraa'aa fi karaa baay'eedhaan kan seenu, wanti Waaqayyo cubbuu jedhee waamu akka safuu ammayyaatti ilaalamaa jira. Dargaggoonni miliyoonaan lakkaa'aman yaada isaanii jireenya gaarii ta'e mana sinimaa fi asoosama irraa uumuun, rakkina, salphina fi gaabbii keessa of argachuu qofa. Taphattoonni fi taphattoonni safuu hin qabnee fi jireenya laaftuu goototaa fi goota dhaloota dargaggoo ta'u. Galmoonni shubbisaas, yeroo baay'ee bakka walhormaata safuu hin qabneedha. Gootonni Waaqayyoo qulqullummaa akka Yoseef (Seera Uumamaa 39) fi kanneen biroo kana booda akka fakkeenyaatti hin fudhataman. Amantaa amantaa Zuluun dulloomaan, kan ejja ykn ejjituu ajjeesu illee, dhaloota keenya qaroomme jedhamu barumsa barsiisee guyyaa firdii balaaleffachuudhaan nu dura dhaabbachuu danda'a. Waaqayyo safuu xuraa'aatiin akka hin taphanne malee akka irraa

fagaannu nutti hima. “Cubbuun biraa namni raawwate qaama isaa hin miidhu; namni saalqunnamtii raawwate garuu qaama ofii irratti cubbuu hojjeta. Qaamni kee mana qulqullummaa hafuura qulqulluu, kan si keessa jiraatu fi kan Waaqayyo siif kenne ta’uu hin beektuu? Kan Waaqayyoo malee kan ofii keessanii miti.” (1 Qorontos 6:18,19); “Kanaaf namni mana qulqullummaa Waaqayyoo yoo balleesse Waaqayyo isa ni balleessa. Manni qulqullummaa Waaqayyoo qulqulluu dha, isinis mana qulqullummaa isaa ti.” (1 Qorontos 3:17).

Allaattiin waa’ee cubbuu machaa’uu fi nyaata nyaachuu dubbata. Bineensa xuraa’aa waan karaa isaa jiru hunda, qulqulluus ta’e xuraa’aa hawwii guddaan liqimsudha. Garaan cubbamaa yaada, ibsa, fakkii, ogbarruu fi kkf safuu hin qabne hunda haala wal fakkaatuun nyaata. Qaamni mana qulqullummaa Waaqa jiraataa ta’uuf yaadame nyaata miidhaa

geessisuu fi amala xuraa'aa kan akka tamboo xuuxuu ykn daakuun, haramaa fi qoricha miidhaa geessisu fi kiniinii fi kkf fayyadamuudhaan xuraa'a. Amala tamboo xuuxuu fi itti fayyadamuu qoricha sammuu hadoochu akka kanaan duraa dhiiraa fi dubartoota qabateera. Hiyyeeyyii tamboo fi garboota seexanaa akkasii bilisa baasuu kan danda'u humna Waaqayyoo qofa. Namoonni amantiif fedhii qaban baay'een isaanii gamoo waldaa keessatti tamboo xuuxuuf ija hin jabaatan, Waaqayyoon arrabsuu jechuun ni danda'ama jedhanii yoo ilaalan, kanas ta'e sana, marga urgooftuu kanaan, isa dhugumatti mana qulqullummaa Waaqayyoo ta'e, i.e., qaama isaanii, xureessuu irraa duubatti hin qaban. "Dhugumatti beekta" jedha Ergamaan Phaawuloos, "isin mana qulqullummaa Waaqayyoo ta'uu fi hafuurri Waaqayyoo isin keessa akka jiraatu! Kanaaf, namni mana qulqullummaa Waaqayyoo yoo balleesse Waaqayyoo isa ni balleessa." (1 Qorontos 3:16,17; 6:18,19).

Namni araada qabu Waaqayyoo duratti jibbamaa ykn gatii hin qabu. Jiraachuuf jennee nyaanna; nyaachuuf jennee hin jiraannu. Nyaata fayya qabeessa nyaachuudhaan beelli quufuu kan danda'u ta'us, araadni yeroo hunda, "Kenni, kenni!"

Araadni yoomiyyuu hin quuftu, hin guutamu. Akka seera kakuu moofaatti namni nyaata nyaatuu fi machaa'aan dhagaadhaan rukutamee du'uu qabature (Keessa Deebii 21:18-21). "Namoonni baay'ee dhugaatii fi nama nyaata nyaatu gara hiyyummaatti ni hir'ata. Wanti ati gootu nyaachuu fi rafuu qofa yoo ta'e, yeroo dhihootti citaa uffatta." (Fakkeenya 23:21). Sooressi tokko, nama nyaata nyaatuu fi gabricha fedhii isaa ta'e tokko du'ee dhukkubbii guddaa keessa si'ool keessatti akka of argate yaadadhu. Hammeenya dhugaatii kaasuun hin barbaachisu. Akka salphaatti ilaalamuudhaaf garmalee beekamaadha. Waaqayyo namni machaa'e kamiyyuu Mootummaa Waaqayyoo akka hin qabaanne sagalee isaa keessatti ifatti nutti hima. Biiraan nyaata miti, dhugaatii sammuu namaa burjaajessu fi dhiibbaa geessisu waan ta'eef warri isa dhugan gowwummaadhaan akka socho'an taasisa. Safuu kan hin qabne ta'anii wal ajjeesuu fi wal ajjeesuu illee kan osoo akkas ta'ee hin goone. "Baay'ee dhuguun sagalee guddaa fi gowwaa nama taasisa. Machaa'uun gowwummaadha." (Fakkeenya 20:1).

Warri dhugaatii cimaa tolchani gurguran akkuma Waaqayyo duratti yakkamaa dha, sababiin isaas Waaqayyo, “Ati murteefamteetta! Gootota qaruuraa wayinii! Dhugaatii walitti makuu irratti jajjaboo fi sodaa hin qabne!” (Isaayyaas 5:22). “Ollaa keessaniif hamma isaan machaa’anitti wayinii yoo kennitan ni murteeffamtu.” (Habaaq 2:15). “Dhugumatti hamoon Mootummaa Waaqayyoo akka hin qabaanne beekta. Of hin gowwoomsinaa; namoota safuu hin qabne, yookaan waaqa tolfamaa waaqeffatan, yookaan ejja kan raawwatan, yookaan namoota saalqunnamtii saala walfakkaataa jallisan, yookaan kan hatan, yookaan araada kan qaban, yookaan machaa’an, yookaan namoota nama maqaa balleessan, yookaan hattoota ta’an - isaan kana keessaa tokkollee Mootummaa Waaqayyoo hin qabaatu.” (1 Qorontos 6:9,10).

Cubbuun uumama namaa keenyaa kan hin dogoggorredha. Isaan keessaa muraasni isaan kun: “safuu xuraa’aa, gocha xuraa’aa fi safuu hin qabne, waaqa tolfamaa waaqeffachuu fi falfala. Namoonni diina ta’anii wal lolu; inaaffaa, aarii fi hawwii guddaa qabaatu. Paartii fi gareen adda bahu; ni inaafu, ni machaa’u, orgies ni raawwatu, akkasumas wantoota akka kanaa biroo ni hojjetu. Warri wantoota kana

hojjetan Mootummaa Waaqayyoo hin qabaatan.” (Galaatiyaa 5:19-21). “Wayiniin si balleessuu qofa hin machaa’inaa; kanaa mannaa, Hafuura Qulqulluudhaan guutamaa.” (Efesoon 5:18)

Yesus nama dhimma hafuuraa ilaalchisee dheebote hundaaf waamicha armaan gadii kenneera. “Namni dheebote gara koo dhufee haa dhugu.” (Yohaannis 7:37,38). “Kottaa namni dheebote hundi - kunoo bishaan! Kottaa yaa warri maallaqa hin qabne - boqqolloo bitadhaa nyaadhaa! Kottu! wayinii fi aannan (hafuuraa) bitadhu - homaa si hin baasu!” (Isaayyaas 55:1). “Bishaan ani kennu kan dhugu lammata hin dheebotu. Bishaan ani isaaf kennu burqaa bishaan jireenya isaaf kennu, jireenya bara baraa isaaf kennu in ta’a.” (Yohaannis 4:14).

Tortoonis waa'ee dadhabina, ajajamuu dadhabuu fi falfala dubbatti. Fincilli akkuma falfalaa hamaadha

(1Samu'eel 15:23). "Namni dadhabaan hojii dide of ajeesuu qofa, wanti inni godhu waan qabaachuu barbaadu yaaduu qofa." (Fakkeenya 21:25-26). Iyaasuun Israa'elootaan, "Homaa utuu hin hojjenne as hin turinaa; ariifadhu! Itti fufii seeni fudhadhu!" (Abboota firdii 18:9). Uumamni namaa baay'ee dadhaboo fi wantoota Waaqayyoo argachuuf suuta jedha. Yesuus, "Balbala dhiphoo sanaan seenuuf waan dandeessu hunda godhaa" jedheera. (Luqaas 13:24). "Namni barbaade ni argata." (Maatewos 7:8). "Mootummaan samii haleellaa hamaa irra ga'eera, namoonni gara jabeeyyiinis isa qabachuuf yaalu." (Maatewos 11:12)

Fayyinaa fi nageenya hafuuraa lubbuu keenyaa ilaalchisee of eeggannoo dhabuun du'a bara baraatti nama geessa. Kadhannaa irraa, wantoota Waaqayyoo gadi fagoo akka hin barbaanne fi abdi badhaadhaa Waaqayyoo akka hin fudhanne nu dhorka. Gara badiisaatti nama geessa. Waaqayyoo har'a garaa kee akka isaaf kennitu yommuu sitti dubbatu, seexanni boru raawwadhu siin jedha. Guyyaa mijataa kan biraa akka gootu sitti himuu danda'a, kunis kan nama dhibu, gonkumaa dhufuu hin danda'u; fayyina malees Kiristoos malees ni duuta. Waaqayyoo, "Har'a sagalee Waaqayyoo yoo

dhageessan, akkuma abbootiin keessan yeroo Waaqayyo irratti fincilanitti mata jabeeyyii hin ta'inaa" jedha. (Ibroota 3:7-8). Guyyaa kana caalaa mijataa ta'ee fi gonkumaa hin dhufneef fayyina yeroo biraatti dabarsuudhaan namoonni meeqa hafuuraan du'aniiru? Guyyaan boruu kan kee miti.

Qolli torbaamaa yeroo baayyee falfala raawwachuuf ogeeyyiin falfalaa itti fayyadama. Asitti cubbuu falfalaatti amanamuu fi shaakaluu, ykn raajii dubbachuu, ykn falfala, ykn voodoo, Waaqayyo jiraataa amanachuu dhiisanii agarsiisa. Keessattuu yeroo qormaataa fi dhukkuba, gidiraa fi gadda, carraa gaarii ykn hamaa amanachuu dhiifnee Waaqayyo jiraataa, isa gargaaruuf qophaa'e akka waamnu nutti himama. "Gooftaan nama karaa irra deemuu qabu in qajeelcha." (Faarfannaa 37:23). "Namni dhukkubsate jiraa? Jaarsolii waldaa, isaanis maqaa Gooftaatiin isaaf kadhatanii zayita ejersaa itti xuuxan erguu qaba. Kadhannaan amantiidhaan godhamu kun nama dhukkubsate ni fayyisa. Gooftaan fayyaa isaaf ni deebisa, cubbuun inni hojjetees ni dhiifama. Kanaaf, akka fayyitaniif cubbuu keessan waliif himadhaa, waliif kadhadhaa." (Yaaqoob 5:14-16). Waaqayyo Israa'eloota akkas jedhee ajaje, "Ijoollee keessan ibidda iddoo aarsaa keessan irratti hin aarsaa;

akkasumas sabni kee raajii akka hin hojjenne, ykn raajii akka hin barbaanne, ykn falfala ykn faarfannaa akka hin fayyadamne, ykn namoota raajii dubbatan hin mariisiin. Hafuurota namoota du’anii kan akka hafuura hamaa akka mariisisan hin godhinaa. Waaqayyo gooftaan keessan namoota wanta jibbisiisoo kana hojjetan ni jibba.” (Keessa Deebii 18:10-12). “Magaalaa (samii) alatti warri jallaa fi warri falfala raawwatan, warri safuu hin qabnee fi warri nama ajjeesan, warri waaqa tolfamaa waaqeffatanii fi warri dubbii fi gochaan sobdoota ta’an jiru.” (Mul’ata 22:15)

Namoota hafuura warra du’anii mariisisaniif gorsa hin deeminaa. Yoo akkas gootan sirnaan xuraa’aa taata. Ani Waaqayyo gooftaa keessan ti.” (Seera Lewotaa 19:31). “Garuu namoonni ergaa raajii fi meediyaa, kanneen chirp fi gunguman irraa gaafadhu sitti himu. Isaanis, ‘Hundaafuu namoonni hafuurota irraa ergaa gaafachuu fi warra lubbuun jiran bakka bu’uun warra du’an mariisisuu qabu’ jedhu. Ati, ‘Waan Gooftaan isin barsiisu dhaggeeffadhaa! Meediyaas hin dhaggeeffatin - wanti isaan sitti himan bu’aa tokkollee siif hin bu’u.’ ”(Isaayaas. 8:19-20).

Kitaaba xiqqoo kana osoo dubbistuu Waaqayyo sitti dubbachaa jira, cubbuu kee irraa akka deebitu fi jireenya kee akka isaaf kennitu si waamaa jira. Hafuurri torbaata garaa kee keessa jiru, murtoo kana akka tursitu yaada gosa hunda siif kenna, garaa kee sodaadhaan guutuuf yaala. “Maatiin koo, hiriyyoonni koo fi namoonni kaan, Kiristaana dhugaa yoo ta’e maal jedhu? Kana booda shubbisa, affeerraa fi bashannana addunyaa irratti hirmaachuu yoo dadhabe maaltu ta’a?” Badhaadhina guddaa Kiristoos Yesuus keessa jiru, nagaan isaa isa dinqisiisaa, gammachuu isaa kan jechoonni ibsuu hin dandeenye, ulfina isaa, jireenya bara baraa akkasitti gammachuudhaan guutame arguu mannaa, wantoota dhabuu dandeessu hundumaa arguu jalqabda. Wantoota dhiisuu qabdu yeroo Kiristoos gara garaa keetti akka dhufu hayyamtu ni argita. Sodaan namaa akkasumas sodaan du’aa garba sheyxaana si tursiisa. Kiristoos garuu namoota du’a sodaachuu isaaniitiin umurii isaanii guutuu garboota ta’an bilisa baasuuf dhufe. (Ibroota 2:14-15). Hafuurri abboomamuuf suuta jechuu akka malee mata jabeessa si taasisaa jira, garaan kee akka qola torbaatti akka jabaatu si taasisa.

Risaa bineensa baayyee gara jabeessa. Jibbi, aarii fi aariin badaan yeroo baay'ee onnee namaa kan bulchu yoo ta'u yeroo baay'ee ajjeechaatti nama geessa. Aarii hamaa kee sana to'achuuf yaaltee illee ni dandeessa ta'a, hamma inni hammeenya isaa hundumaan dho'utti. Garaa kee keessa akka jiru amantee, Yesus akka bilisa si baasu gaafachuu wayya. "Aariif harka hin kenninaa; rakkina qofatti nama geessa." (Faarfannaa 37:8). "Aariin gara jabeessa fi kan nama balleessudha." (Fakkeenya 27:4). "Aarii kee to'adhu; haaloo qabachuun gowwummaadha." (Lallaba 7:9), "Aarii ofirraa baasi." (Qolosaayis 3:8)

Abshaalonni hedduun gocha hamaa tokko tokko raawwachuuf ykn haaloo ba'uuf of jajjabeessuuf kan dhugan ta'us, "akka wayinii summii bofaa irraa tolfame" ti. (Keessa Deebii 32:33). Haaloo bahuun qalbii cubbamaaf mi'aawaa dha, garuu Waaqayyo isa

badii hundumaa kan adabudha. Yesuus “Akkuma of jaallattutti nama kee jaalladhu” (Mar 12:31) fi “Diinota kee jaalladhu” jedheera. (Maatewos 5:44). Waaqayyo badii nuti hojjenne, yoo nuti badii isaan nurratti raawwataniif dhiifama yoo goone, dhiifama akka nuuf kennu waadaa nuuf gale. (Maatewos 6:12). Hafuurri sulky, gungumaa Waaqayyo biratti jibbama. Fedhiin dhiigaa fi waraanaa suukaneessaan garaa namaa keessa waan jiruuf nageenyi dhugaa yoo turuu barbaade garaa keessatti hundeeffamuu qaba.

Bofti kun Hewaan iddoo dhaabaa Eden keessatti gowwoomsee waldaa fi michummaa mi'aawaa Waaqayyoo wajjin qabu addaan kute. Seexanni Addaamiifi Hewwaan bulchitoota biyya lafaa, Waaqayyoo wajjin tokkummaa guutuudhaan jiraachuu, bakka isaa bu'uu isaanii yeroo argu baay'ee itti hinaafe. Inaaffaa irraa kan ka'e Seexanni badiisa isaanii karoofate, michummaa fi jireenya

ajaa'ibaa Waaqayyoo wajjin qaban addaan kutuutti milkaa'e. Inaaffaa fi inaaffaa seexanaa kan garaa namaa keessa jiru sun yeroo kaan gammachuu fi mijataa ta'ee jiraachuu argan onnee namoota tokko tokkoo keessatti gammachuu balleessa. Hinaaffaan gammachuu namoota biroo balleessuuf yaada hamaa garaa keessa galcha, ajjeechaa illee nama geessuu danda'a. Keessumaa jireenya gaa'elaa tokko tokko keessatti kun ni mul'ata. "Abbaan manaa yeroo hinaafu caalaa gonkumaa hin aaru; haaloo ba'uun isaa daangaa hin beeku." (Fakkeenya 6:34). Daldala keessattis ta'e kutaalee jireenyaa biroo hunda keessatti gidiraa fi jibba hin jedhamne fida. Hojjetoonni, lallabdoonni fi tajaajiltoonni kiristaanaa illee Waaqayyoo ofii isaanii caalaa tajaajilaa isaa kan biraa yoo fayyadame hinaaffaa irraa bilisa miti. Yeroo hundumaa of eeggannoo gochuu qabu, jaalala Waaqayyoo isa qulqulluu inni karaa hafuura qulqulluu garaa keenyatti dhangalaaseen guutamuu qabu. (Roomaa 5:5). Yoo kana hin taane, Waaqayyoof faayidaan isaanii fi tajaajilli isaanii uumama hinaaffaatiin ni manca'a.

Saroonni asitti waa’ee cubbuu araadaa fi jaalala qarshii madda badii hundumaa ta’e dubbatti. (1Ximotewos 6:10). Saroonni Koongoo keessa jiran tokko tokko hanga dho’anii du’anitti dhibbaan lakkaa’aman hantuuta nyaatu. Namni araada qabu harka isaa banee hiyyeessaa fi rakkataa gargaaruuf fedhii hin qabu. Amanamummaa fi amanamummaa dhabuun karaa hundaan qabeenya addunyaa kanaa caalaa argachuuf yaalu. Yesus mataan isaa, “As lafa irratti, bakka qilxuu fi dafqa balleessu, saamtonni immoo cabsanii seenanii hatanitti qabeenya ofii keessaniif hin kuufatinaa. Kanaa mannaa, samii bakka qilxuu fi dafqa balleessuu hin dandeenye, saamtonni cabsanii hatuu hin dandeenyetti qabeenya ofii keessaniif kuufadhaa. Garaan kee yeroo hundumaa bakka badhaadhummaan kee jiru ni jiraata.” (Maatewos 6:19-21). Akaan fi maatiin isaa warqee fi meetii fi uffata waan jaallatuuf dhagaadhaan

rukutaman. (Iyaasuu 7). Duuka bu'aan Yesuus Yihudaa Isqariot jaalalli maallaqaa Gooftaa fi Gooftaa isaa akka dabarsee kennu waan isa taasiseef of fannise. Maallaqa hamaa miti, warqee miti, jaalala qarshii kan garaa namaa keessa dhokatee ciisu malee.

Dhiiraa fi dubartoonni kumaatamaan lakkaa'aman gitaa fi sanyii hunda keessaa fedhii hamaa badhaadhina guddaa fi tasa argachuuf qabaniin jireenya isaanii fi jireenya maatii isaanii balleessaa jiru. Fiigicha fardaa fi saree fi kkf irratti qumaaraa fi maallaqa guddaa irratti waca gochuun raawwatu.

Fedhiin rakkoo guddaa malee duroomu hanna fi ajjeechaa akkasumas of ajjeesuutti nama geessa. Jaalalli qarshii fi araadaan hiriyyoota hedduu qabu, kan akka jaalala beekamtii ykn aangoo. Namoota biroo irratti bulchuuf aangoo siyaasaa, hiyyeessa cunqursuuf humna maallaqaa ykn aangoo amantii illee ta'uu danda'a. Waaqayyoo caalaa maqaa jaarmiyaa waldaa tokkoof kan yaadda'an yoo ta'u, mucaa Waaqayyoo kamiyyuu kan waldaa addaa isaa keessaa osoo hin taane Kiristoos hordofuuf ija jabina qabu kan hin fudhannedha. (Maarqos 9:38). Yesus, "Namni tokko hammam sooressa ta'us, jireenyi

dhugaan qabeenya isaa irraa waan hin ijaaramneef, araadaa gosa hundumaa irraa of eeggadhaa” jedheera. (Luqaas 12:15). Seenaan sooressa kanaa akkasitti himama: “Yeroo tokko sooressi tokko lafa midhaan gaarii baasu qaba ture. Innis, ‘Midhaan koo hunda bakka itti qabadhu hin qabu. Maal gochuu danda'a? Kana nan godha,’ jedhee ofitti hime; ‘Mana kuusaa koo diigaa, kanneen gurguddoo ta’an bakka boqqolloo koo fi meeshaalee koo kanneen biroo hunda itti kuufadhu nan ijaara. Sana booda ofumaan jedha, Nama Carraa! Waggoota dheeraaf wantoota gaarii si barbaachisan hunda qabda. Jireenya salphisi, nyaadhu, dhugi, itti gammadi!’ Waaqayyo garuu, ‘Yaa gowwaa! Halkan kana qofa lubbuu kee dhiisuu qabda; egaa wantoota ati ofii keetiif qabatte kana hundumaa eenyutu argata?’ Warra qabeenya ofii isaaniif tuulan garuu Waaqayyo duratti badhaadhina hin taaneef akkas ta’a.” (Luqaas 12:16-21). “Namni addunyaa guutuu argatee lubbuu isaa dhabuun maal fayyada? (Maarqos 8:36). “Kanaafis waa’ee nyaata lubbuun jiraachuuf isin barbaachisu, ykn waa’ee uffata qaama keessaniif isin barbaachisu akka hin yaadda’in isiniin jedha. Kanaa mannaa, Mootummaa Isaatiif yaadda’aa, inni immoo wantoota kana siif qopheessa. Garaan kee yeroo hundumaa

bakka badhaadhummaan kee jiru ni jiraata.” (Luqaas 12:22-34).

Seexanni abbaa soba hundaa fi warra soba dubbatan, cubbuu hojjechuuf kan nu amansiisu, bulchaa garaati. Yesuus, “Isin ijoollee abbaa keessanii, seexanaa ti, fedhii abbaa keessanii duukaa bu’uu barbaadda. Jalqabarraa kaasee nama ajjeesaa waan tureef gama dhugaa ta’ee hin beeku, sababni isaas dhugaan isa keessa hin jiru. Soba yommuu dubbatu, sobduu fi abbaa soba hundaa waan ta’eef, waan uumamaan isaaf ta’e qofa hojjechaa jira.” (Yohaannis 8:44). Sobni xiqqaan akkuma soba guddaa hamaadha. Sobni kan dubbatamu, kan barreeffamu ykn gocha keenyaan raawwatamu jira. Fakkeessaan sobduudha sababiin isaas dhugaa jiru keessatti waan hin taane of fakkeessa. Waaqayyo sobuu hin danda’u - Kiristaannis hin danda’u (Tiitoos 1:2). “Egaa, isa wajjin walitti dhufeenya qabna yoo

jenne, yeroo wal fakkaatutti dukkana keessa yoo jiraanne, dubbii keenya keessattis ta'e gocha keenya keessatti sobnee jirra." (1 Yohaannis 1:6). "Magaalaa (samii) alatti garuu warri jallaa fi warri falfala raawwatan, warri safuu hin qabnee fi warri nama ajjeesan, warri waaqa tolfamaa waaqeffatanii fi warri dubbii fi gochaan sobdoota ta'an jiru." (Mul'ata 22:15). Waaqayyo ragaa soba tokko tokkoon dubbatu ni jibba. (Fakkeenya 6:16,19).

Urjiin qalbii garaa nama hundumaa keessa jiru dubbata. Asitti xuraa'aa fi hamaa dha, tarii cubbuu itti fufiinsa qabuu fi itti yaadanii hojjechuudhaan du'uu danda'a. Inni jaamaa fi cubbuu waan ta'eef, kana booda gocha ofii irratti murteessuu hin danda'u. Qalbii hamaan kun yeroo tokko tokko callisee, yeroo tokko tokko dhiphachuu danda'a. Yoom sababa dhiheessuu qabu himatti, yoom himachuu qabus sababa

dhiheessa. Du'ee, akka waan sibiilli ho'aan gubatee, miiraa fi miira hunda dhabee ta'uu danda'a. Amantii dhiisuu fi hafuurota sobduu abboomamuudhaan ta'a. Barumsa jinniiwwan hordofuu, fi barsiisa sobdoonni gowwoomsitootaan babal'isan dhaggeeffachuudha. (1Ximotewos 4:1-2; Ibroota 10:22).

Ijji Waaqayyoo waan garaa keessa deemaa jiru hunda ni arga. Ija isaa isa abidda qabsiisu irraa wanti dhokachuu hin danda'u, kanaafuu yaada dhoksa'a fi akeeka qalbii hunda ni beeka, ni arga. Hojii badaa kee halkan dukkanaa, bosona furdaa, boolla gadi fagoo ykn bakka jiru hundatti yoo hojjette Waaqayyo ni arga. (Ijji suuraawwan kana irratti mul'atanis ibsa fuula namichaa irratti mul'atu waliin walii galu).

Arraboonni ibiddaa xixiqqoo naannoo garaa jiran jaalala Waaqayyoo garaa cubbamaa marsee jiru agarsiisu. Waaqayyo cubbuu osoo jibbu Nama ni jaallata. Inni cubbuu isaa irraa deebi'ee akka jiraatu malee, du'a cubbamaa hin barbaadu (2 Phexros 3:9). Yesuus cubbamoota fayyisuuf dhufe. Cubbamaa tokko kan qalbii diddiirrateen samii irratti gammachuu guddaatu jira. (Luqaas 15:7). Arrabni ibiddaa xixinnoonis waa'ee dhiiga Yesus Kiristoos, "Hoolaa Waaqayyoo isa cubbuu biyya lafaa irraa balleessu" ni dubbatu. (Yohaannis 1:29).

Ergamaan sagalee Waaqayyoo bakka bu'a. Waaqayyo warra gowwoomfamarii fi ba'aa cubbuu ulfaataa baatanii deemanitti dubbachuu barbaada.

Karaa cubbuu isaanii irraa garagalanii ifaa fi jaalalli Waaqayyoo garaa isaaniitti akka dhufu barbaada.

Gugeen mallattoo Hafuura Qulqulluu, Hafuura waa’ee Waaqayyoo, waa’ee cubbuu fi waan sirrii ta’e, akkasumas waa’ee firdii Waaqayyoo dhugaa mul’isudha. (Yohaannis 15:26). Hafuurri Qulqulluun garaa namaatiin alatti asitti agarsiifama. Bakka cubbuun bulchu jiraachuu hin danda’u.

Suuraan qalbii kanaa haala garaa keetii wajjin tokko ta’uu qabaa gara Gooftaatti iyyi garaa kees isaaf bani. Ifni Dubbii isaa garaa kee keessa haa ifu. “Gooftaa Yesuusitti amani, ni fayyita.” (HoE 16:31). Waaqayyo fedha qaba, eeyyee, garaa kee akka jijjiiru, garaa haaraa fi sammuu haaraa akka siif kennu waadaa

galeera. (Hisqi'eel 11:19). Kunis suuraa lammaffaa irratti ibsameera.

2. QALBIIN CUBBUU AMANNEE.

Suuraan kun laphee qalbii jijjiirratee Waaqayyoon barbaaduu jalqabe argisiisa. Ergamaan sun billaa, Dubbii Waaqayyoo isa “jiraataa fi sochii qabu, billaa qara lama qabu kamiyyuu caalaa qara qabu”

qabateera. Karaa hundumaa, gara bakka lubbuu fi hafuurri wal arganitti, gara bakka lafee fi mar'umaan walitti dhufanitti ni mura. Fedhii fi yaada garaa namaa ni murteessa.” (Ibroota 4:12). Dubbiin Waaqayyoo “cubbuun mindaa isaa - du’a akka kaffalu” (Roomaa 6:23) akkasumas “namni hundinuu al tokko du’uu qaba, sana booda Waaqayyo biratti murtii argachuu akka qabu” isa yaadachiisa. (Ibroota 9:27). Bakki cubbamaa fi kaafiraa haroo ibiddaa fi Salfaraan gubatu keessa ta’a.” (Mul’ata 21:8).

Harka isaa isa kaaniin ergamaan kun mataa qabatee jira. Kunis hundi keenya akka duunu cubbamaa yaadachiisuuf. Qaamni keenya inni baay’ee jaallannu, uffannu, nyaachifnu, bareechinu, fedhii fi hawwii isaa guutuuf kunuunsaa fi xiyyeeffannoo akkasii kenninu, du’ee manca’uuf deema, lubbuu fi hafuurri keenya bara baraan osoo jiraatuu raammoon ni balleessa . Gaaf tokko Kiristoos duratti ni mul’ata, Isa biratti murtii argachuuf. (2 Qorontos. 5:10). Asitti cubbamaan ergaa Waaqayyoo hubachuu fi jaalala Waaqayyoof garaa isaa banuu jalqabuu isaa argina. Hafuurri Qulqulluun garaa dukkanaa fi cubbamaa keessa ifuu jalqaba. Ifni Waaqayyoo dukkana hundumaa ari’uuf gara garaa isaatti dhufa. Ifni Waaqayyoo yeroo seenu dukkanni deemuu qaba.

Cubbuun, bineensota adda addaa hundaan asitti ibsame, deemuu qaba. Kanaaf yaa dubbisaa jaallatamaa, Yesus, Ifa biyya lafaa, gara laphee keetti akka dhufu hayyami, dukkanni fi gochi badaan dukkanaa garaa keessaa bahuu qaba, akkuma suuraa kana irratti mul'atu. Yesuus, “Ani ifa biyya lafaa ti. Namni na duukaa bu’u ifa jireenyaa ni qabaata, yoomiyyuu dukkana keessa hin deemu.” (Yohaannis 8:12). Carraaqii mataa keetiin, ogummaa keetiin ykn ogummaa namootaatiin cubbuu garaa kee keessaa ari’uu gonkumaa hin milkoofu. Karaan salphaan, mirkanaa’aa, ariifataa fi bu’a qabeessaa fi tokkichi, Yesus, Ifni, akka seenu gochuudha. Dukkanni, inni cubbuu ta’e, ba’uu qaba. Ji’aa fi urjiileen halkan dukkanaa’aa ta’e gargaarsa tokko tokko nuuf kennuu danda’u, garuu yeroo aduun baatu, sana booda dukkanni akkasumas ibsaan xixiqqoo ta’an ni bada. Yesuus Aduu qajeelummaati. Yeroo mana qulqullummaa Yerusaalemitti seenu, warra achitti bitaa fi gurguraa turan hunda ari’e. Minjaala warra qarshii jijjiiranii fi teessoo warra qoolloo gurguran garagalche. Akkas jedheera: “Waaqayyo, ‘Mana qulqullummaa koo mana kadhannaa in jedhama’ akka jedhe Caaffata Qulqullaa’oo keessatti barreeffameera. (Maatewos

21:13). Garaan kee mana Waaqayyoo, mana qulqullummaa Waaqayyoo akka ta'uuf yaadame. Keessa jiraachuu, bareechuu, ifaan, jaalalaa fi gammachuudhaan guutuu barbaada. Yesuus cubbuu keenya nuuf dhiisuu qofa osoo hin taane, nu baasuu fi humnaa fi ol'aantummaa cubbuu jalaa bilisa nu baasuuf dhufe. "Ilmi (Yesuus) yoo bilisa si baase, dhuguma bilisa in taatu." (Yohaannis 8:36).

3. QALBII GABAA.

Suuraan kun haala garaa nama cubbamaa dhuguma qalbii jijjiirrate nutti agarsiisa. Inni amma guddinaa fi fokkina cubbuu isaa baay'ee kan Yesus fannoo irratti du'eef ni arga. Fannoo ergamaan, Dubbiin

Waaqayyoo, itti argisiisu akkuma argu, garaa isaa amma gadde cabsa. Cubbuu baay'ee isaa irratti gaabbii fi gadda gadi fagoo garaa irraa maddeen ni socho'a. Jaalala Waaqayyoo guddaa Kiristoos Yesuus keessatti ibsame akkuma argu jaalalli kun garaa isaa ni baqsa, keessumaa Yesuus Kiristoos ilmi Waaqayyoo cubbuu isaa hedduu irraa fudhachuuf akka dhufe hubachuu yeroo jalqabu. Innis fannoo irratti bakka isaa du'uuf fedhii qaba ture.

Yesuus reebamee, qoreedhaan gonfatee, mismaraa harkaa fi miila isaa keessaa ari'amee cubbuu keenyaaf fannoo irratti du'uun isaa, cubbamaa qalbii geddarachaa jiruuf ifatti fi gadi fageenyaan gara manaatti fidamee, guutummaatti garaa fi jireenya isaa jijjiira. Dubbii Waaqayyoo isa akka daawwitii keessatti of ilaaluu danda'u yommuu dubbisu, hammam Waaqayyoo irraa akka fagaatee ajaja isaaf ajajamuu dide caalaatti hubata. Miira gaddaa fi gadda guddaatiin kan mo'ame yoo ta'u, imimmaan fi boo'icha hadhaawaadhaan garaa isaa Waaqayyoo duratti yommuu dhangalaasu Yesuus gara isaatti dhihaata. "Dhiigni Yesuus, ilma isaa, cubbuu hundumaa irraa akka nu qulqulleessu" hubachuu yeroo jalqabu, jaalallii fi nageenyi Waaqayyoo garaa isaa keessa seena. (1Yohaannis 1:7). "Yaa

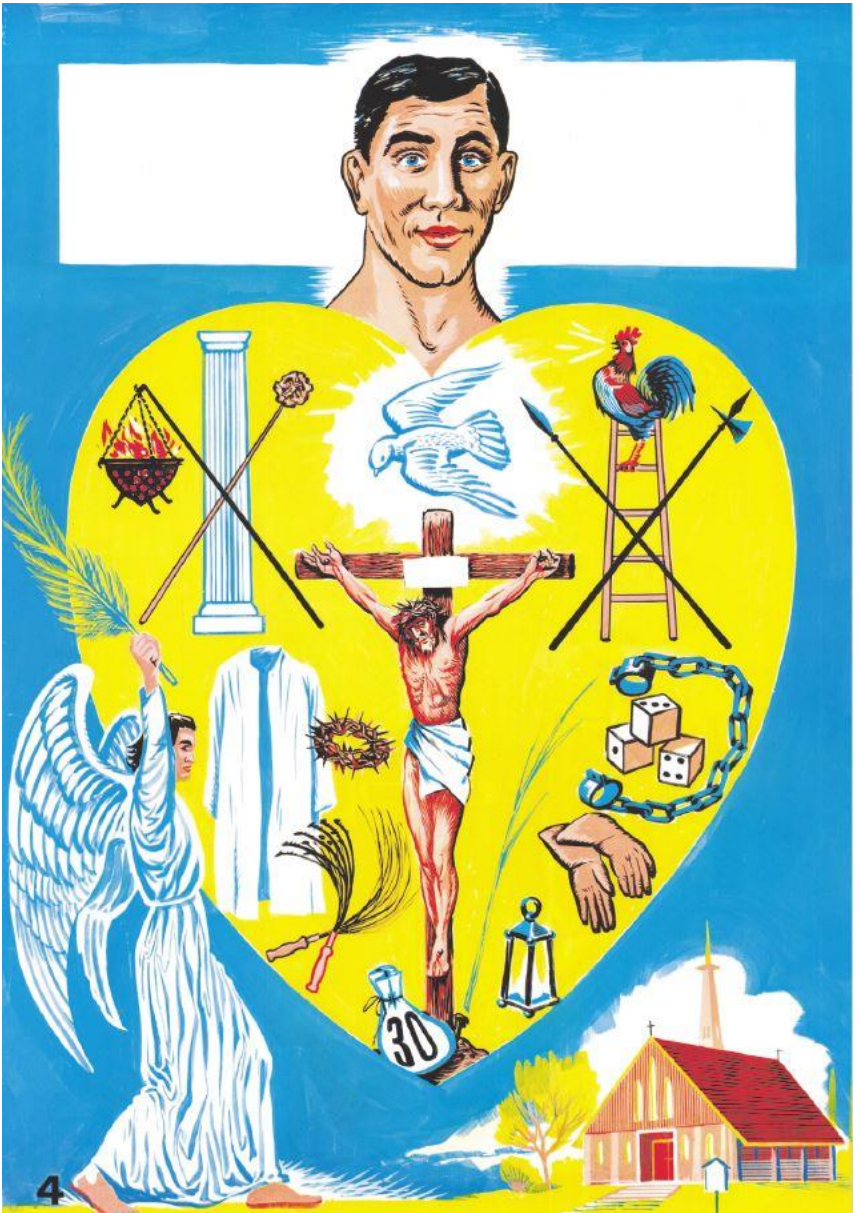
Waaqayyo, garaa qulqulluu na keessatti uumi, hafuura haaraa fi amanamaa na keessa kaa'i." (Faarfannaa 51:10). Ammas, Dubbiin Waaqayyoo, "Warra gad of deebisanii fi qalbii diddiirratan, warra na sodaataniifi anaaf abboomamanitti nan gammada" jedha. (Isaayyaas 66:2). Hafuurri Qulqulluun jecha Yesuus ifa godha, "Ija jabina ilma koo (intala koo)! Cubbuun kee dhiifama." (Maatewos 9:2). Amma iyyuu gara fannoo fi dhiiga Yesuus isa fannoo irratti dhangala'e, hunduu isaaf akka raawwatame amanee osoo ilaalu, Yesuus gidiraa dandamatee waan tureef, ba'aan cubbuu akka irraa fudhatame hubachuu jalqaba . Silaa kan keenya ta'uu qaba ture. "Sababa cubbuu keenyaan madaa'e, hammeenya nuti hojjenne irraa kan ka'e reebame," akkasumas "Gooftaan adabbii isa irratti kufe." (Isaayyaas 53).

Hafuurri qulqulluu fi jaalalli Waaqayyoo garaa qulqullaa'e to'ata. Yesuusitti akkuma amanu cubbuun isaa akka dhiifama argate hubata, kanaaf dhiigni Yesuus ilma Waaqayyoo cubbuu hundumaa irraa akka isa qulqulleesse mirkaneessa garaa isaa keessatti argata. (1Yohaannis 1:7). Inni amma namni Yesuusitti amanu hundinuu akka hin duune (hafuuraan), jireenya bara baraa akka argatu mirkanaa'eera. (Yohaannis 3:16). "Du'a aarsaa Kiristoosiin bilisa

baane, cubbuun keenya nuuf dhiifameera.” (Efesoon 1:7). Fedhiin cubbuu uumama namaa amma Waaqayyooof jiraachuu fi isa “isa dursee nu jaallate” tajaajiluuf fedhii guddaa qabaniif bakka kenneera. (1Yohaannis 4:19). Biyya lafaa fi wantoota biyya lafaa jaalachuu dhiisee Waaqayyoo fi wantoota Waaqayyoo jaallata.

Kanaaf fakkii kana keessatti bineensonni cubbuu bakka bu’an, amma garaa isaatiin ala ta’uu isaanii arganna. Seexanni mana isaa duraanii gadhiisuu kan hin barbaanne ta’us, of duuba ilaalee ammas seensa argachuuf abdii qaba. Kanaafidha Gooftaan Yesuus dammaqinaan akka kadhannu kan nu akeekkachiisu; akka inni nu jalaa baqatuuf seexanni mormuuf. (Yaaqoob 4:7).

4. KIRISTOOS WALIIN DU'UU.

Suraan kun waa'ee Kiristaana du'a Gooftaa fi Fayyisaa keenya Iyasuus Kiristoosiin nagaan guutuu fi fayyina bara baraa argate kan dubbatu yoo ta'u, kanaaf "waa'ee fannoo Gooftaa keenya Iyasuus

Kiristoos qofa” malee waan biraatiin hin of jaju. Karaa fannoo isaatiin biyyi lafaa nuuf du’eera, nuti immoo biyya lafaaf duunee jirra.” (Galaatiyaa 6:14). Yesus fannoo irratti kan du’e nutis, “cubbuutti duunee qajeelummaaf akka jiraannuuf”; kiristaana addunyaaf du’e. (1 Phexros 2:24). “Hafuurri jireenya keenya haa qajeelchu, fedhii uumama namaa hin quufsinu” jedhamee ajajamameera. (Galaatiyaa 5:16,25).

Utubaan Gooftaan Iyyesuus erga uffata isaa irraa baasanii itti hidhamee ture, suuraa garaa kana irratti, akkasumas qaccee isaan gara jabinaan isa dha’an irratti mul’ateera. Inni cubbuu keenyaaf kan adabame “adabbii inni irra ga’een fayyineerra.” (Isaayyaas 53:5). Heroodisii fi loltoonni isaa itti qoosan, erga isa dha’anii booda gonfoo damee qoree mataa isaa irratti dhiiban. Gonfoo warqee itti gonfachiisuu dhiisanii, ulee harka mirgaa isaa keessa kaa’an - bakka ulee mootii. Isaanis “Mootiin Yihudootaa nuuf jiraadhu!” Isa irratti tufanii ulee Isarraa fuudhanii, mataa isaa rukutan. Erga akkasitti qaani fi gara jabinaan itti qoosani booda akka fannifamuuf isa geggeessan. (Maatewos 27:27-31).

Kiristaanonni jedhaman kan kadhatan, icciitii irbaata qulqulluu irraa qooda fudhatan, faarfannaa

Waaqayyoo kan faarfatan ta'us, gocha cubbuu isaaniitiin, yeroo hundumaa deebi'anii ilma Waaqayyoo fannisaa kan jiran baay'eedha. (Ibroota 6:6). "Namni 'Gooftaa, Gooftaa' na waamu hundinuu gara Mootummaa samii hin seenu, garuu warra wanta Abbaan koo isa samii jiru akka raawwatan barbaadu qofa raawwatan." (Maatewos 7:21-27).

Suuraa kana irrattis boorsaa maallaqaa kan Yihudaa arganna. Gooftaa Iyesuus gantee saantima meetii soddomatti gurgure, jaalalli maallaqaa garaa isaa waan qabateef kana qofa yaaduu danda'e. Fannoo, sansalataa fi kkf loltoonni halkan Yesusiin booji'anii fudhatan itti fayyadamaa turan. Daayisii yeroo baay'ee qumaaraaf kan oolu yoo ta'u, loltoonni uffata Isaatiif yeroo qumaara taphatan itti fayyadamaa turan. "Uffata kootiif qumaara taphatanii of qoodu." (Faarfannaa 22:18). Isaan waan hundumaa Yesus irraa fudhatan, ofii isaa garuu "Nutii kun mootii keenya akka ta'u hin barbaannu" jedhanii didan.

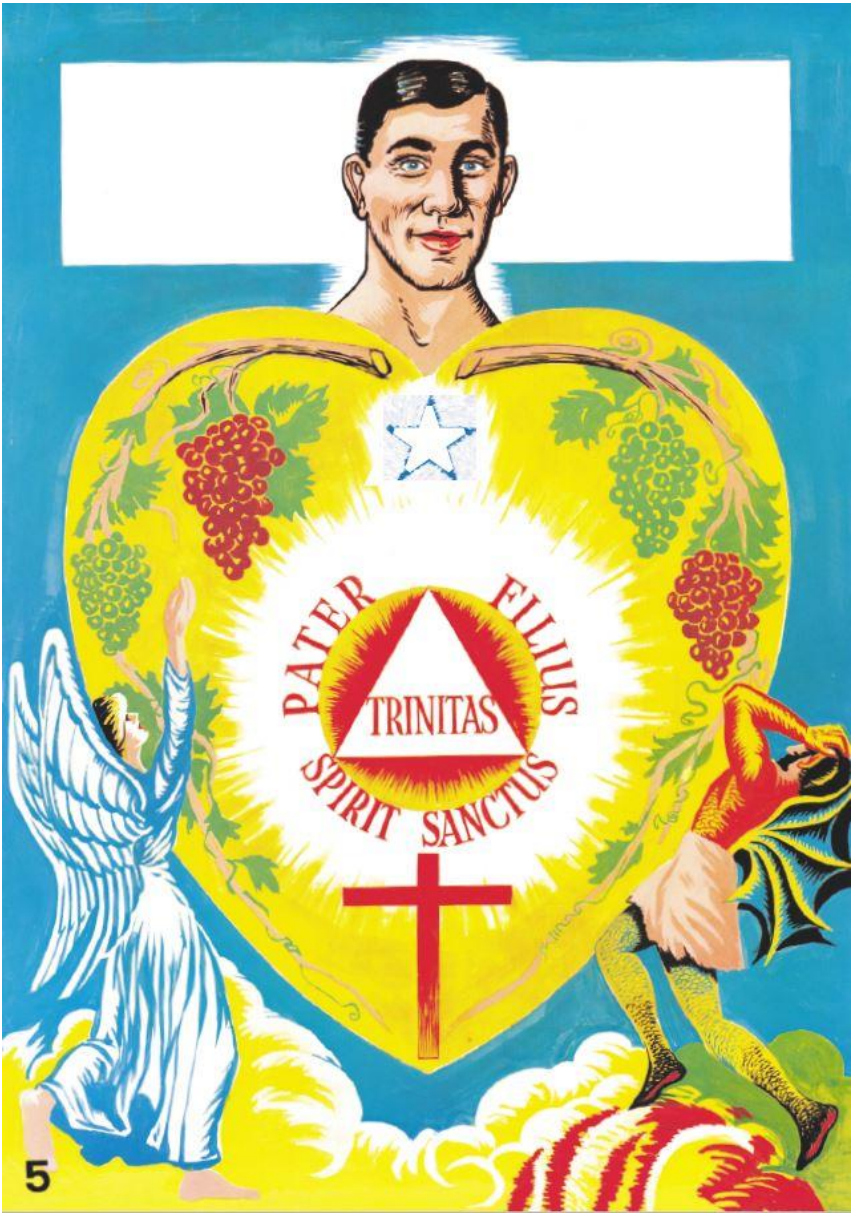
Namoonni walumaa galatti eebba hundumaa Waaqayyo biraa, rooba hundumaa fi ifa aduu hundumaa argachuu barbaadu, garuu Waaqayyoon akka Gooftaa fi Gooftaa isaaniitti tajaajiluuf of kennuu hin barbaadan. Namoota baay'ee biratti Waaqayyo

yeroo rakkinnaa fi abdii kutannaa qofa gargaaruuf gaarii dha.

“Eeboodhaan loltoonni cinaacha Isaa bocanii battalumatti dhiigni fi bishaan dhangala’e.” (Yohaannis 19:33-37). Utuu sareen hin iyyiin dura Pheexiros Yesusiin akka hin beekne si’a sadii dubbateera, boodarra garuu boo’icha hadhaa’aa ta’ee qalbii jijjiirrateera. (Maatewos 26:69-75). Garaa kee Yesus Kiristoosiif akka kennite ifatti labsitaa, waan dubbattee fi hojjetteen? Moo namoota birootti beeksisuu ni qaanoftaa? Yesuus, “Namni kan koo ta’uu isaa ifatti yoo labse, ani abbaa koo isa samii duratti akkasuma isaaf nan godha. Namni ifatti yoo na gane garuu, abbaa koo isa samii duratti isa nan gana.” (Maatewos 10:32-33).

Yesuus, “Namni fannoo isaa ol baatee tarkaanfii koo hin hordofne bartuu koo ta’uuf hin malu” jedheera. (Maatewos 10:38). Warri Dhagaa keessatti eegumsa argatan Yesuus Kiristoos gammadoodha!

5. MANA qulqullummaa WAAQAYYO.

Suuraan kun garaa qulqulluu fi qulqullaa'aa cubbamaa ayyaanaa fi araara Waaqayyoo baay'eedhaan fayye agarsiisa. Mana qulqullummaa Waaqayyoo isa dhugaa, mana Waaqayyoo, Abbaa,

Ilmaa fi Hafuura Qulqulluu ta'eera. Akka abdi Gooftaa Iyyasuus Kiristoositti, "Namni na jaallatu barumsa kootiif ni ajajama. Abbaan koos ni jaallata, aniifi abbaan koos gara isaa dhufnee isaa wajjin jiraanna." (Yohaannis 14:23). Waaqayyo karaa Iyyesuus Kiristoosiin nama kabaja, ni eebbisa, ol kaasa. (Luqaas 1:52).

Garaan amma mana qulqullummaa Waaqayyoo isa dhugaa ta'eera. Cubbuun ari'ameera. Bineensota adda addaa abbaa sobaa Seexanaan to'ataman dhiisanii, Hafuurri Qulqulluun, Hafuurri Dhugaa, garaa keessa jiraachuu isaa argina. Garaan bakka hormaata cubbuu ta'uu mannaa, muka ykn iddoo biqiltuu bareedaa, firii godhatu, firii hafuura kan baasu ta'eera. Innis kan akka jaalala, gammachuu, nagaa, gad of deebisuu, obsa, gaarummaa, gaarummaa, amanamummaa fi of to'achuu fi kanneen biroo Waaqayyoo fi nama biratti fudhatama qabaniifi kan gammachiisan dha. (Galaatiyaa 5:22-23). Amma damee muka wayinii dhugaa - Gooftaa keenya Iyyasuus Kiristoos firii godhu ta'eera. Iccitiin firii godhachuu kanaa Kiristoosiin tokko ta'ee hafuu isaati, Kiristoosii fi dubbiin isaas isa keessa turuu isaati. (Yohaannis 15:1-10). Akkuma hafuura qulqulluudhaan guutamee cuuphame, uumama

namaa fi fedhii isaa injifachuu, fi ajjeesuuf humna qaba. (Galaatiyaa 5:24). Hafuurri Qulqulluun jireenya isaa qajeelcha, fedhii uumama namaa hin guutu. (Galaatiyaa 5:16). Kana booda waan arge, dhaga'uu fi itti dhaga'amuun osoo hin taane, amantiidhaan jiraata - sababiin isaas "amantaa keenyaan biyya lafaa irratti injifannoo arganna." (1 Yohaannis 5:4). Mirkanaa fi abdiin kan jiraatu yoo ta'u, deebi'ee dhufuu Gooftaa keenya Iyyasuus Kiristoos dhiyeenyatti eegamuun ni jabaata. Jaalala Waaqayyoo isa bara baraan hafu mudachaa jiraata.

"Warri garaa qulqulluu gammadoo dha; Waaqayyoon ni argu!" (Maatewos 5:8). Daawit Mootichi badhaadhummaa isaa hundumaa fi diinota isaa irratti injifannoo galmeessee utuu jiruu, lolli guddaan garaa isaa keessatti raawwatamaa akka jiru beeka ture. Fedhii hafuuraa guddaa akka qabu hubatee, "Yaa Waaqayyo, garaa qulqulluu na keessatti uumi, hafuura haaraa fi amanamaa na keessa kaa'i" jedhee kadhate. (Faarfannaa 51:10). Namni kamiyyuu garaa ofii qulqulleessuu, ykn garaa qulqulluu uumuu hin danda'u, karaa dhugaa qalbii diddiirrachuudhaan akka Daawit gara Waaqayyootti yoo dhufe malee, Waaqayyo garaa qulqulluu akka isa keessatti uumu gaafate malee. Waaqayyo jireenya kee keessatti

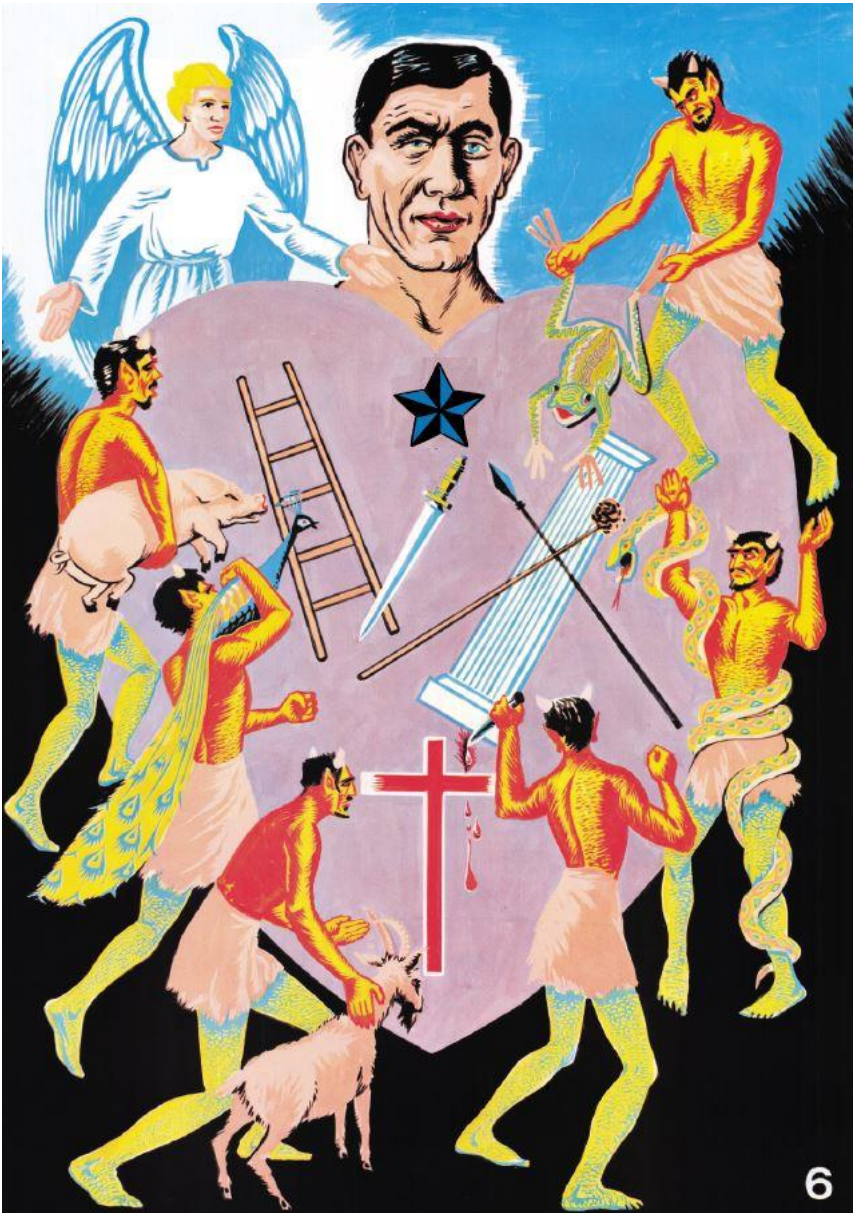
waan haaraa hojjechuu barbaada. Uffata gaarummaa ofii keetii kan ciccite abdii sobaa fi wabiidhaan suphuun, garaa kee Waaqayyoof bakka jireenyaa malu hin godhu. Inni si gargaaruuf fedhii qofa qaba, sababiin isaas “Bishaan qulqulluu sitti facaasee waaqolii tolfamoo kee hundumaa fi waan si xureesse hundumaa irraa si qulqulleessa” jedhee waadaa galeera. Garaa haaraa fi sammuu haaraa siif kenna. Garaa kee isa mata jabeessa dhagaa irraa fuudhee, garaa abboomamaa siif kenna. Hafuura koo si keessa nan kaa’a, seera koo akka hordoftuu fi ajaja ani siif kenne hundumaa akka eegdu nan eega.” (Hisqi’eel 36:25-27). Kunis ergaa kakuu haaraa Waaqayyo karaa ilma isaa Iyyasuus Kiristoosiin nuuf kennedha.

Suuraa kana irrattis ergamaan deebi’ee mul’achuu isaa ni hubanna. Ergamoonni “warra Gooftaaf ulfina kennan akka eeganii fi balaa irraa isaan baraaruuf” muudamanii jiru. (Faarfannaa 34:7; 91:11; Daani’eel 6:22; Maatewos 2:13; 13:39; 18:10; Hojii Ergamootaa 5:19; 12:7-10).

Seexannis suuraa kana irratti, akka waan carraa mana isaa duraanii deebi’ee seenuuf ilaalutti, garaatti dhihoo dhaabatee mul’ata. Sababa kanaaf, “dammaqaa, dammaqaa! Diinni kee Diyaabiloos

nama nyaatu barbaadaa akka leenca boo'utti naanna'a." (1 Phexros 5:8). Yeroo baay'ee ergamaa ifaa fakkeessee, ijoollee Waaqayyoo of eeggannoo hin qabne fedhii biyya lafaatiin qora, haxxummaa isaatiin, saba Waaqayyoo isa filataman illee gowwomsuuf yaala. Yoo nuti garuu sheyxaana mormne nu jalaa baqata. (Yaaqoob 4:7).

6. QORANNOO QORMAATAA FI QABAN.

Kun suuraa nama gaddisiisu nama duubatti siqsee, duubatti deebi'ee jiruudha. Ijji tokko cufamuu kan jalqabe yoo ta'u, jireenya kiristaanaa isaa keessatti qabbanaa'uu fi hirriba dhabuu jalqabuu isaa kan

agarsiisu yoo ta’u, iji inni kaan immoo qaanii tokko malee naannoo isaa ilaalaa, addunyaa wajjin jaalala raawwachaa jira. Ifni keessa jiru dukkanaa’ee, fakkiwwan garaa isaa keessa jiran, Kiristoos wajjin dhiphachuuf qophii ta’uu isaa kan agarsiisan, kufaniiru, kana booda qajeeloo miti. Qorumsa mormuu dhiisee suuta suutaan harka kennachaa jiruun marfamee jira. Sagalee Waaqayyoo dhaggeeffachuu mannaa amma yaada haxxummaa seexanaa fi abdii sobaa dhaggeeffachuu jalqaba. Amma iyyuu nama waldaa dhaqee, fedhii wantoota addunyaatiif qabu bifa amantii tokko jalatti dhoksee ta’uu danda’us, jaalalli Waaqayyoof qabu garaa isaa keessatti qabbanaa’eera. Karaa lama gidduutti dhaabbatee murtoo kan hin qabne ta’eera. Wantoota biyya lafaatiin taphachuu jalqaba, Waaqayyoon akka jaallatu qofa fakkeessa. Urjiin garaa isaa keessa jiru, qalbii, ni dukkanaa'a. Fannoon kana booda kolfaa hin baatu, garuu fe’aa hin simatamne, ulfaataa ta’a. Amantiin isaa raafamuu jalqaba, kadhannaadhaan Waaqayyoo wajjin wal qunnamuu dhiisee, haala garaa isaaf dhimma hin qabnee fi of eeggannoo dhabee suuta suutaan seexanaa garaa isaatiin ala eegaa jiruuf bakka kenna. Ijoollee Waaqayyoo

dhugaa wajjin ta'uu caalaa namoota cubbamootaa wajjin ta'uudhaan gammada.

Piikookiin, of tuulummaa bakka bu'ee, ammas karaa itti seenu barbaaduu jalqaba. Ayyaana qofaan akka fayye dagatee, Kiristaana boonsaa ta'uu danda'a. Fedhiin alkoolii dhuguu balbala rukutee seenuu barbaada.Yeroo addaa ta'uu danda'a. Seexanni carraan tokko kun jireenya hafuura isaa akka hin miidhan kan itti himu, hiriyyoota cubbamootaa wajjin ta'uu danda'a, bakka inni akka nama adda ta'etti, akka nama dadhabaa ta'etti ykn akka nama hawaasummaa hin qabneetti itti yaadamuun itti qaana'u. Yaadni fi fedhiin hafuuraan ala ta'e ofitti dhaga'ama. Tarii qoosaa xuraa'aa ta'etti gammaduu jalqaba ta'a. Suuraalee safuu hin qabne irra deddeebi'ee gammachuudhaan ilaala, akkasumas dhaabbata dogoggoraa ta'etti gammada. Galma shubbisaa, bashannana biyya lafaa hamaa, yaada cubbuu seexanni kun uumama namaa akka ta'ee fi cubbuun tokko dhuguma dogoggora akka hin taane itti himu garaatti fudhatee deema.

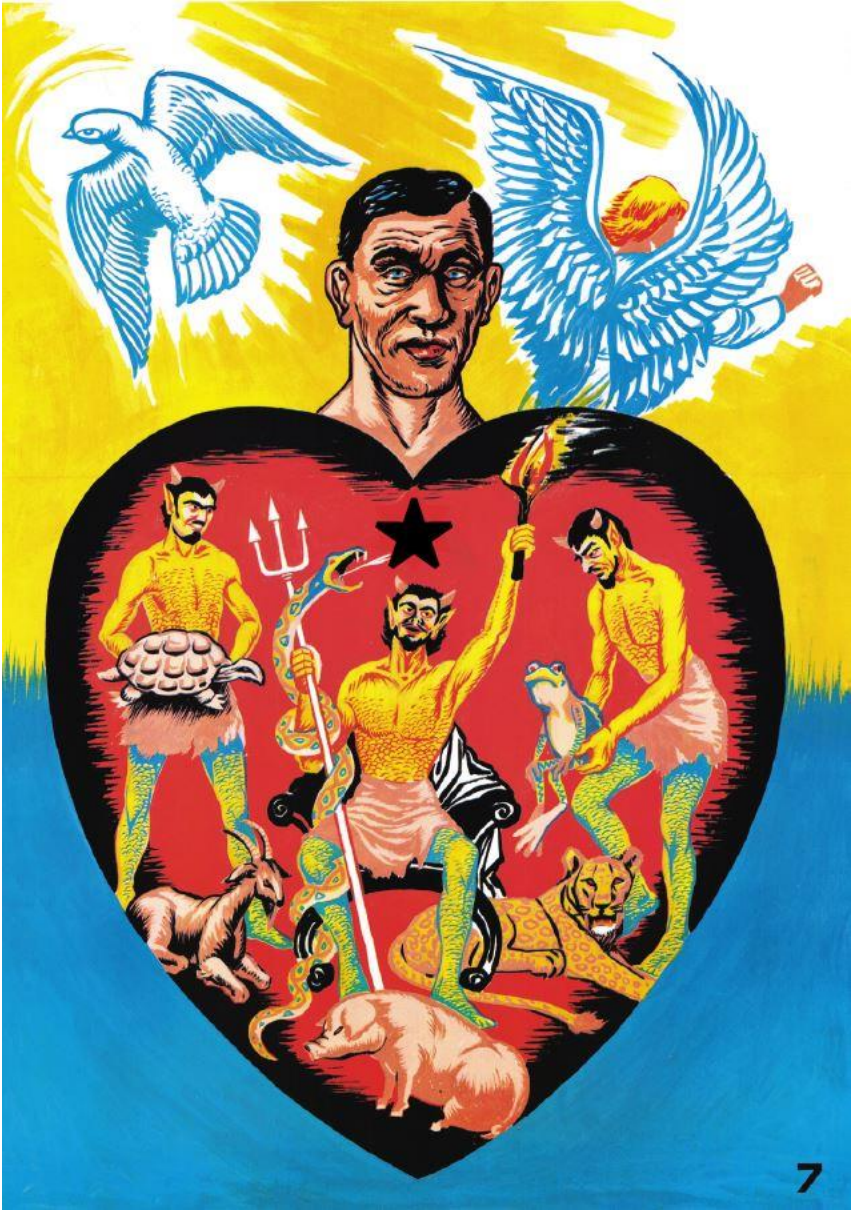
Dhugumatti, simbirrooni bosona yaada hamaa fi badaa mataa keenya irra yoo balali'an gargaaruu hin dandeenyu, garuu nu to'atanii garaa keenya keessatti

man'ee isaanii tolchani, hojii isaanii isa hamaa horsiisan yoo hayyamne yakkamaadha. Seexanaaf quba keenya xiqqoo yoo kennine, lubbuu fi hafuura gara si'ool bara baraatti harkisee harka guutuu qabachuun isaa hin oolu. Kanaaf akeekkachiisni Waaqayyoo cimaan nuuf kennu, fedhii dargaggummaa irraa fagaachuu fi cubbuu wajjin taphachuu dhiisuudha, karaa kamiinuu yoo dhufu. Gara Yesus isa eegduu fi ittisaa fiigi.

Namichi suuraa kana irratti daggeraan onnee waraane mul'atu, waa'ee warra Kiristaanummaatti qoosanii fi morman dubbata. Arraba sobaa fi funyaan qoosaa isaaniitiin garaa kiristaanotaa waraananii madaa'u - haleellaa onneen qoqqoodame jiraachuu hin dandeenye. Waaqayyoon caalaa namoota sodaachuu kan jalqabu yoo ta'u, waan namni jedhu fi hojjetu sodaachuu irraa kan ka'e garba namootaa ta'ee, Waaqayyoon irraa fagaata. Aarii fi aariin hamaan yeroo rakkinnaa fi mufannaa of agarsiisu, humnaan karaa isaanii seenu. Bofiti hamaan inaaffaa sun, kan yeroo namoonni biroo caalaatti milkaa'anii fi badhaadhina argatan mul'atu, akeekkachiisa malee ni seena. Carraan walakkaa yoo kennameef balbala jibbaa fi of tuulummaaf bana.

Akeekkachiisa Gooftaan keenya Iyyesuus “qorumsatti akka hin kufneef dammaqaa, kadhadaa” jedhee yoo nuuf abboomamne malee jaalalli qarshii garaa keenya keessa seenuuf baay’ee salphaadha. (Maatewos 26:41). “Namni jabaatee dhaabbate jedhee yaadu akka hin kufne of eeggannoo gochuun gaarii ture.” (1 Qorontos 10:12). Meeshaa waraanaa Waaqayyo nuuf kennu hunda uffachuu qabna, akka nuti mala hamaa sheyxaana dura dhaabbachuu dandeenyuuf. (Efesoon 6:11-18).

7. ONNEE GAAFATAA, YKN ONNEE DUUBAA
GUUTUU.

7

Suuraan kun haala garaa namaa duubatti deebi'ee mul'isa, inni yeroo tokko ifa Waaqayyoo keessa turee fi kennaa samii dhandhamee qooda isaa hafuura

qulqulluu erga fudhatee booda amantii isaa dhiisee deeme. (Ibroota 6:4). Akkasumas, dhugaan Wangeelaa “Oduu Gammachiisaa” jedhamee kan waamamu dhiyaatee fi mul’atee osoo jiruu, nama qalbii diddiirratee hin beekne ykn jireenya isaa Waaqayyoof dabarsee hin beekne haala keessa jiru agarsiisa. Namni yeroo Waaqayyo itti dubbatu mata jabeessa ta’e, of jijjiiruuf carraaqqii faayidaa malee godhus hammaataa fi hammaataa deema.

Yesus mataan isaa haala warra duubatti deebi’anii ibseera, “Hafuurri hamaan nama keessaa yommuu ba’u, bakka itti boqotu barbaacha biyya goggogaa irra naanna’a. Yoo tokko argachuu dadhabe, ‘mana kootti nan deebi’a’ jedhee ofumaan dubbata. Kanaaf, deebi’ee mana qulqulluu fi sirrii ta’e arga. Sana booda bahee hafuurota biroo torba kan ofii isaa caalaa hammaatan fidee dhufanii achi jiraatu. Kanaaf, yeroo hunduu xumuramu, namni sun haala jalqaba irra ture caalaa hamaa keessa jira.” (Luqaas 11:24-26). “Wanti isaan mudate mammaaksa dhugaa ta’uu agarsiisa; ‘Sareen wanta garaa kaa’etti deebi’a’ akkasumas ‘Aallaattii dhiqame dhoqqee keessatti garagalchuuf deebi’a.’ (2 Phexros 2:22).

Caaffanni Qulqullaa'oon kun haala garaa nama duubatti deebi'ee ykn cubbamaa hin geddarre ifatti ibsu. Cubbuun gowwoomsaa isaa hundaan deebi'ee dhufee hafee qalbii to'achuuf. Fuulli isaa illee, haala murtaa'een, haala garaa isaa mul'isa. Hafuurri Qulqulluun, gugee lallaafaan sun, cubbuu fi Hafuurri Qulqulluun waliin jiraachuu waan hin dandeenyeef, garaa keessaa ba'uuf dirqama. Garaan mana qulqullummaa Waaqayyoo fi yeroo wal fakkaatutti bakka dhokataa Seexanaa ta'uun hin danda'amu. Ergamaan, Dubbiin Waaqayyoo, gaddaan bahuu qaba. Amma iyyuu of duuba ilaalaa jira, amma iyyuu akkuma ilma bade sanaa qalbii diddiirrachuu akka danda'u abdachaa jira, inni "qodaa baaqelaa allaattiiwwan nyaataniin of guutuu hawwe, garuu namni waan nyaatu isaaf kenne hin jiru. Dhuma irrattis ofitti deebi'ee, 'Ka'ee gara abbaa koo dhaqee, Abbaa koo Waaqayyoo fi si irratti cubbuu hojjedheera' jedheen. Kana booda ilma kee jedhamuuf hin ta'u.' (Luqaas 15:16-20). Abbaan ilma isaa gaddee argee dhiifama isaaf godhee gammachuudhaan simate.

Garaan fakkii kana irratti mul'atu mallattoo gaabbii dhugaa, gara Waaqayyootti deebi'uu, dhiifama barbaaduu miila Yesuus hin agarsiisu. Qalbiin isaa akka waan sibiila ho'aan gubatee calliseetti. Gurra

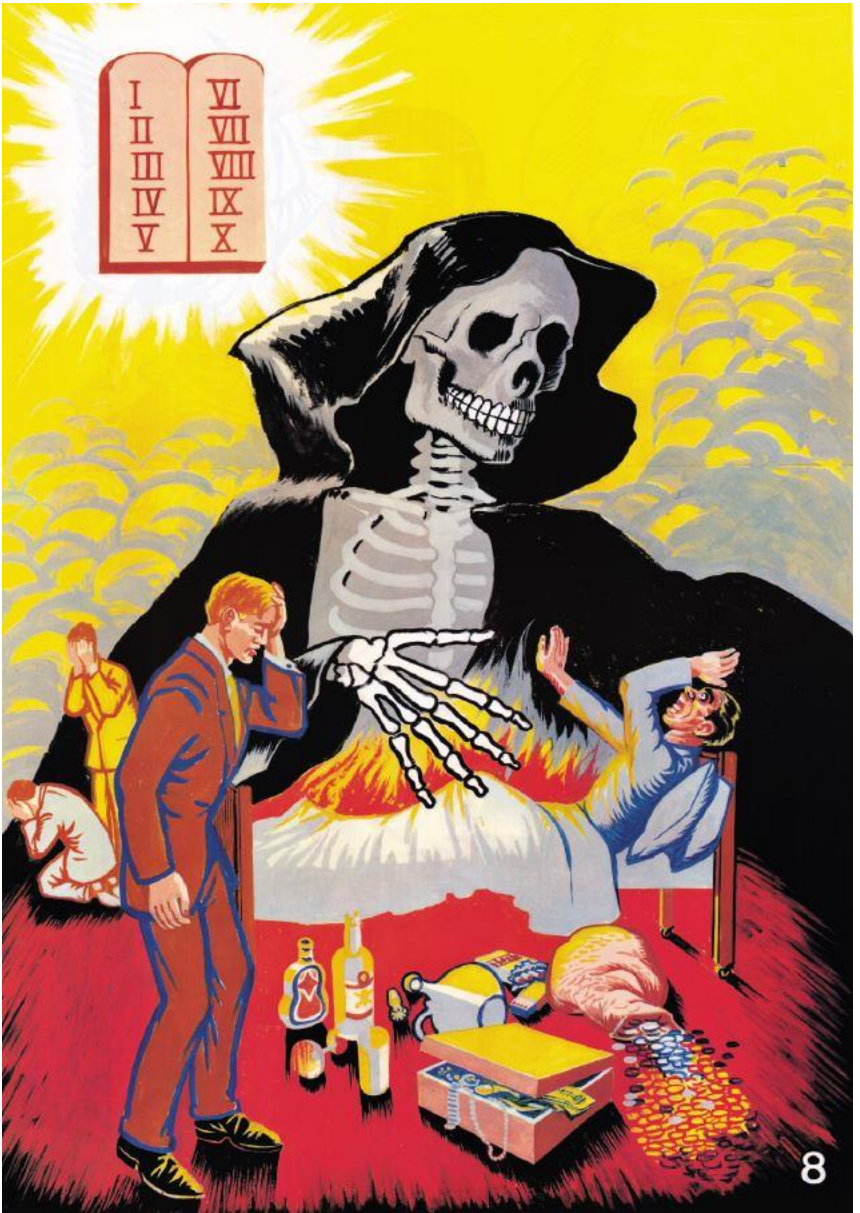
qaba garuu sagalee kadhannaa Yesuus dhagahuu hin danda'u. Ija qaba garuu boolla si'ool gadi fagoo hin qabne miila isaa irratti bal'inaan baname arguu hin danda'u. Kana booda cubbuu isaa itti fufuuf qaanii itti hin dhaga'amu. Seexanni garaa isaa keessatti bulchuuf dhufee teessoo isaa irra mootii ta'ee taa'eera. Amma iyyuu alatti nama gaarii fi kabajamaa ta'uu isaatiin, bifa amantii qabaachuudhaan, akka awwaala adiidhaan dibameetti "alaan gaarii fakkaatu, keessi isaa garuu lafee fi reeffa manca'aa ta'een guutame" ta'uu isaatiin of jajuu danda'a. (Maatewos 23:27).

Abbaan sobaa bakka Hafuura Dhugaa qabata. Bineensi hundi, cubbuun hundinuu jinnii addaa fi hafuura hamaa wajjin wal cinaa deemuun garaa isaa dhuunfata. Dararsitoota hamaa kana jalaa bilisa of baasuu barbaadus, hidhamanii isa tursu. "Namni Seera Musee cabse ragaa namoota lamaa fi isaa ol ta'een yakkamaa ta'ee yommuu murtaa'u gara laafina tokko malee ajjeefama. Maarree namni ilma Waaqayyoo tuffatu hoo? Nama dhiiga kakuu Waaqayyoo isa cubbuu irraa isa qulqulleesse, akka waan gatii salphaatti ilaalu? Nama Hafuura ayyaanaa arrabsu? Adabbiin isaaf malu hammam hammam

akka hammaatu yaadi!” (Ibroota 10:28-29; 2 Phexros 2:1-14).

Suuraan kun haala onnee keetii wajjin walii galuu qabaa yaa jaalallee jaalallee koo, osoo hin tursiisin, gadi fageenya garaa keetii irraa gara Waaqayyootti iyyi. “Inni, ammaa fi yeroo hundumaa, warra karaa isaa gara Waaqayyootti dhufan fayyisuu danda’a”. (Ibroota 7:25). Akkasumas cubbuu hundumaa dhiifama gochuuf dandeettii fi fedhii qaba, yoo ati gaabbii dhugaatiin dhufte. Seexanaa fi jinniiwwan isaa hundumaa to’achuu danda’a, garaa kee keessaas isaan ari’uu danda’a, yoo akkas akka godhu gofaaf fedhii qabaatte. Kottaa akka nama dhukkuba nadaayiitiin gara Yesus dhufee ‘Yoo barbaadde na qulqulleessuu dandeessa’ jedhe. Yesuus gara laafinaan guutamee, harka isaa diriirsee isa tuqe. ‘Ni barbaada’ jedhee deebiseef. ‘Qulqulluu!’ (Maarqos 1:40-41). Garuu mata jabummaa itti fuftee, ifa caalaa dukkana yoo jaallatte, abdiin hin jiru, gargaarsi hin jiru, sababni isaas jireenya dhiistee du’a filachaa jirta - “cubbuu mindaa isaa - du’a kaffala.” (Roomaa 6:23).

8. MURTII CUBBOOTAA.

Asirratti cubbamaa mata jabeessa Kiristoosiin duukaa bu'uuf murtoo yeroo biraatti dabarsee arganna. Du'aatti dhiyaachaa jira; qaamni isaa dhukkubbii guutuu fi lubbuun isaa sodaa du'aatiin guutamuu

danda'a. Duuti (lafeen) yeroo hin eegamnee fi hin barbaadamnetti dhufeera. Gammachuun sobaa cubbuu badeera, dhugaan suukaneessaan gatii ol'aanaa fi sodaachisaa cubbuu amma fudhachuu qaba. Ciniinsi si'oolii isaaf dhugaa ta'aa jira. Amma kadhachuuf hawwus, Waaqayyoo isa yeroo dheeraaf jaalala isaa gane waliin haasa'uu akka hin dandeenye arga. Hiriyooni isaa siree isaa cinaa dhaabachuu waan sodaataniif, dubbiin jajjabina duwwaa dubbatan amma isa gargaaruu hin danda'u. Qabeenyi isaa umurii isaa dheeressuu hin danda'u, lubbuu isaas oolchuu hin danda'u, dhiphina lubbuu isaas hir'isuu hin danda'u. Seexanni akkas gochuuf carraa waan isaaf hin kennineef Waaqayyo irratti xiyyeeffachuun akka hin danda'amne argata.

Wanti inni yeroo tokko jaallatee fi jiraachaa ture hundi, waan itti qoosu fakkaata. Tajaajilaan isaa inni amanamaa hin taane, tarii hin fayyine, lubni ykn geggeessaan waldaa illee amma isa gargaaruu hin danda'u, akkuma inni jaalala Waaqayyoo didee firdii isaa jala galeera. "Harka Waaqayyo isa jiraataatti kufuun waan nama sodaachisu ta'uu isaa!" (Ibroota 10:31). Lubbuu isaa yeroo isaaf mijatutti, ykn siree du'aa isaa irratti Waaqayyoof kennuu abdatee ture, amma garuu yeroon isaa darbeera. Namoonni

kumaatamaan lakkaa'aman siree du'aa isaanii irratti gara Waaqayyootti deebi'uuf carraa utuu hin argatin, tasa du'u. Kanaaf utuu inni dhihoo jiruu gara Waaqayyootti deebi'uun barbaachisaa dha. Dubbii Waaqayyoo isa jajjabeessaa fi nama fayyisuu dhaga'uu mannaa, cubbamaan du'aa jiru kun bara jireenya isaatti dhiifamaa fi jaalala Waaqayyoo dide amma sagalee Abbaa Murtii isaa dhaga'uu qaba. Fayyisaa inni ganedha: "Yaa abaarsa Waaqayyoo jala jirtan ana irraa fagaadhaa! Gara ibidda bara baraa isa seexanaa fi ergamoota isaatiif qophaa'etti fagaadhaa!" (Maatewos 25:41). "Namni hundinuu al tokko du'uu qaba, sana boodas Waaqayyoo biratti murtii argachuu qaba." (Ibroota 9:27).

dhumaatti jabaatee itti fufa. Fiigicha Kiristiyaanaa keessa seenuu qofa utuu hin ta'in, itti fufee, kutannoodhaan fiigaa jira, "ija isaa Yesus isa amantiin keenya jalqabaa hanga dhumaatti isa irratti hundaa'e" irratti xiyyeeffatee jira. (Ibroota 12:1-2).

Seexanni jinniiwwan isaa hundumaa wajjin garaa amane marsee, mucaa Waaqayyoo karaa dogoggoraa geggeessuuf osoo hin milkooofne yaala. Of tuuluun, jaalalli qarshii, safuu xuraa'aa fi kanneen biroos bakka bu'aniiru. Bakka risaa amma harree argina, sababiin isaas yeroo baay'ee cubbuun karaa biraatiin nutti dhufee, bifa ykn maqaa adda ta'een of dhoksa. Garuu Kiristaanni dammaqee bifa amantiitiin yoo dhufullee cubbuu ta'uu isaa ni beeka, yookaan akka ergamaa ifaatti, Dubbiin Waaqayyoo fi Hafuurri Qulqulluun gara dhugaatti waan isa geggeessuuf. Namni tokko harka tokkoon wayinii tokko qabate Kiristaana sana marsee shubbisee gammachuu sobaa biyya lafaatiin isa qoruu yaala. Haata'u malee, hamma cubbuu fi fedhii biyya lafaa ilaalchisee Kiristoos wajjin ajjeefamee waan jiruuf, Kiristaana of kenne irratti dhiibbaa tokkollee hin qabu. Namni lammaffaan suuraa irratti mul'atu, Kiristaana kana daggeriin waraanaa jira. Arrabsuun, odeessuun, qoosuun fi doorsisuun karaa warra hin amanne -

yeroo baay'ee immoo karaa amantoota jedhaman - yeroo hunda garaa nama dhugaa waraanaa jira. Garuu waan namoonni dubbatan hin dhaggeeffatu waan Waaqayyo dubbatu qofaaf dhimmama. Dubbii Yesuus ni yaadata. "Isin hordoftoota koo waan taateef namoonni si arrabsan, si ari'atan, soba hamaa gosa hunda yeroo sitti dubbatan gammachuu qabdu. Badhaasni guddaan samii irratti isiniif qabamee waan jiruuf, gammadaa, gammadaa." (Maatewos 5:11-12).

Uumamni keenya cubbamaa fi seexanni, yeroo hundumaa kiristaana jaalala Waaqayyoo irraa adda baasuuf waan danda'an hunda yaalaa jiru. Garuu gammachuu fi ofitti amanamummaa guddaadhaan dhuguma, "Egaa eenyutu jaalala Kiristoos irraa adda nu baasuu danda'a? Rakkoon, ykn ari'atamni ykn beela ykn hiyyummaan ykn balaa ykn du'a ni danda'aa?" (Roomaa 8:35). "Lakki, wantoota kana hundumaa keessatti karaa isa nu jaallate injifannoo guutuu qabna!" (Roomaa 8:37). Meeshaa waraanaa Waaqayyoo hundumaa uffatee, haleellaa seexanaa, gaafa guyyaan hamaan ga'u, fi erga lolee booda hanga dhumaatti ofirraa ittisuu danda'a. Ammas karaa Yesus Kiristoos isa qormaataa fi qorumsa gosa hundumaa irratti injifannoo injifate lafa isaa ni qabata. Karaa isaa injifannoo argannee gonfoo ulfina

qabeessa ifa isaa yoomiyyuu hin dhabne argachuu qabna. (Efesoon 6:10-18; 1 Phexros 5:4).

URJII qalbii isaa ifaafi ifaa dha. Garaan isaa amantiidhaan kan guutamee fi Hafuura Qulqulluudhaan kan guutame dha. Ergamaan akka Sagalee Waaqayyootti eebba badhaadhaa injifannoo injifataniif hanga dhumaatti qabataniif kenname isa yaadachiisa. “Warra injifannoo injifataniif firii muka jireenyaa isa iddoo dhaabaa Waaqayyoo keessatti biqilu nyaachuuf mirga nan kenna.” “Warri injifannoo injifatan du’a lammaffaan hin miidhaman.” “Warra injifannoo injifataniif mannaa dhokataa tokko tokko nan kenna. Tokkoon tokkoon isaaniif dhagaa adii maqaa haaraan irratti barreeffame nan kenna.” “Warra injifannoo injifatan, hanga dhumaatti waanan barbaade hojjechuuf itti fufaniif, aangoo abbaa koo irraa argadhe sana nan kenna.” “Warri injifannoo injifatan akkanatti uffata adii uffatu, anis maqaa isaanii kitaaba warra jiraniif keessaa hin kaasu. Fuula Abbaa koo fi ergamoota Isaa kan koo ta’uu isaaniifatti nan labsa.” “Nama injifate mana qulqullummaa Waaqa koo keessatti utubaa nan godha, inni yoomiyyuu achi irraa hin dhiisu.” “Warra injifannoo

argataniif, akkuma ani injifadhee amma teessoo isaa irra Abbaa koo bira taa'u, teessoo koo irra na cinaa taa'uuf mirga nan kenna.” (Mul’ata 2:7,11,17,26; 3:5,12,21).

BORSA MAALLAQAA BANAAn onneen isaa qofa osoo hin taane, qarshiin isaas Waaqayyooft kan of kenne ta'uu agarsiisa. Maallaqa isaa qisaasessuu mannaa, hiyyeessa gargaaruu, kurnoo isaa (galii isaa keessaa harka kurnaffaa) fi aarsaa ykn illee waan qabu hunda, Waaqayyooft kennuudhaan, waan hundumaa ulfina Waaqayyooft fayyadamaa jira.

BUDDAAN FI QURXUMMAAN jireenya qulqulluu fi of to'achuu akka jiraatu argisiisa. Dhugaatii cimaadhaanis ta'e nyaata xuraa'aa nyaachuudhaan jireenyasaa hin balleessu. (HoE 15:20). Maallaqa isaa hin balleessu, qaama isaa (innis mana qulqullummaa Waaqayyooti) hin balleessu, tamboo bifa kamiinuu daakuun ykn xuuxuudhaan, qoricha ykn qoricha miidhaa geessisu hin fayyadamu. Nyaata fayya qabeessa, qulqulluu, soorataa nyaata. Garaan ofii mana kadhannaa ta'eera. Akkasumas tajaajila waldaa yeroo hunda fi kabajaan, haala qilleensaa

gosa hundumaa fi haala hundumaa keessatti ni argama. Kiristaanni tokko kadhannaadhaan Waaqayyoo wajjin osoo hin qunnamin guddachuu akka hin dandeenye waan beekuuf, waldaa keessattis ta'e maatii isaa wajjin, kutaa ofii keessattis kadhannaa ni jaallata.

KITAABNI BANAAN Macaafni Qulqulluun isaaf kitaaba banaa ta'uu isaa kan argisiisu yoo ta'u, guyyaa guyyaan dubbisee qo'ata, ogummaa fi humna, jireenyaa fi ifa, akkasumas badhaadhummaa lakkoofsa hin qabne isa keessaa argata. Ifa isa qajeelchu fi billaa ittiin sheyxaana injifatu ta'eera. Lubbuu isaatiif nyaata hafuuraa guyyaa guyyaa, bishaan dheebuu isaaf xumura itti godhu, dhiqannaa ittiin of qulqulleessu, daawwitii itti of argedha.

Fannoo isaa baachuu ni jaallata, fannoo malee badhaasni akka hin jirre waan beekuuf. Jireenya haaraa akka jiraatuuf Kiristoosii wajjin ka'uu isaa akkuma beekutti, yaada isaa wantoota as lafa irra jiran irratti osoo hin taane wantoota achi jiran irratti xiyyeeffatee waan samii keessa jiran irratti garaa isaa kaa'a. (Qolosaayis 3:1-2). Inni Waaqayyoon wal arguuf qophaa'ee jira, akka muka sulula cinaatti

biqiluuti; kan yeroo sirrii ta'etti firii godhatu. (Faarfannaa 1:3). Inni akka damee muka wayinii dhugaa, firii baay'ee godhatuudha. Inni sodaa du'aa hin beeku, jaalalli Waaqayyoo inni guutuu ta'e, inni karaa hafuura qulqulluu argate, garaa isaa guutee jira.

10. MANAA ULFAA.

Yesuus, “Ani du’aa ka’uu fi jireenyi dha. Namni anatti amanu du’us ni jiraata; namni jiraatee natti amanu immoo yoomiyyuu hin du’u.” (Yohaannis 11:25-26).
“Namni dubbii koo dhaga’ee isa na ergetti amanu

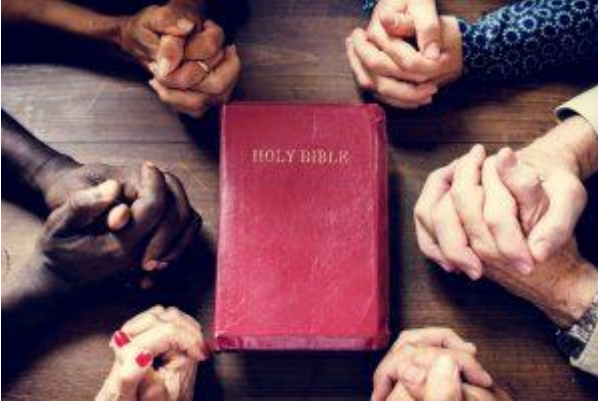
jireenya bara baraa qaba. Inni du'a du'a irraa gara jireenyaatti darbe malee, hin faradamu.” (Yohaannis 5:24). Duuti kiristaanaaf sodaas adabbiis hin qabatu. “Duuti ni bada; injifannoon guutuudha! Duuti, injifannoon kee eessa jira? Duuti, humni kee miidhuuf eessa jira? Waaqayyo isa karaa Gooftaa keenya Iyyasuus Kiristoosiin injifannoo nuuf kenneef galatni haa ta’u!” (1 Qorontos 15:54-57)

Namni Waaqayyoo wajjin jiraatee deeme du'a hin sodaatu. Yeroon du'uu isaa yeroo ga'u gammachuudhaan ni deema, akkuma Ergamaan Phaawuloos, “Jireenya kana dhiisee Kiristoos wajjin ta'uun baay'ee barbaada, kunis waan baay'ee caaludha.” (Filiphisiyyus 1:23)

Kiristaanni tokko fuula Yesus isa isaaf du'ee fi gatii cubbuu isaa fannoo irratti kaffale arguuf hawwa. Hafuurri Qulqulluunis jecha Yesuus, “Hin yaadda'in, hin mufatin. Waaqayyootti amanaa, anaattis amanaa. Mana Abbaa koo keessa kutaaleen baay'een jiru... Bakka ani jirutti akka argamtuuf deebi'ee ofitti si fudhadha.” (Yohaannis 14:1-4). “Wanti namni tokkollee argee, dhaga'e, wanti namni tokkollee ta'uu danda'a jedhee hin yaadne, Waaqayyo warra isa jaallataniif qopheessedha.” (1 Qorontos 2:9). Afaan

lafa kana irratti namni tokko ulfina magaalaa samii warra miila Gooftaa keenya Iyyasuus Kiristoos as lafa kanarra deemaniif qophaa'e ittiin ibsuu ykn ibsuu danda'u hin jiru.

Bakka lafee sodaachisaa (du'a) ergamaan ykn ergamaan Waaqayyoo suuraa isa dhumaa kana irratti mul'ata. Hafuura qulqulluu sana gara Waaqayyoo deebisuuf eegaa jira. Lubbuun fi hafuurri hidhaa qaama du'aa jalaa bilisa ba'anii, karra samii banaa ta'een gara Yesus isa jaallatuu fi fannoo irratti isaaf du'etti ol ba'u. Simannaan gammachiisaa fuula Waaqayyoo duratti isa eeggata bakka inni Gooftaa fi Gooftaan isaa jechoota galateeffannaa kanaan nagaa gaafatu, "Baree hojjete yaa garbicha gaarii fi amanamaa! Kottaa galtee gammachuu koo qooddadhu!" (Maatewos 25:21). Seexanni kana booda, "Namichi hiyyeessi sun du'ee, ayyaana samii irratti Abrahaam cinaa taa'uuf ergamootaan baatame" waan ta'eef, isa irratti to'annaa hin qabu. (Luqaas 16:22). "Ergasii samii irraa sagalee tokkon dhaga'e, 'Kana barreessi: Warri amma booda tajaajila Gooftaa keessatti du'an gammachuu qabu!' 'Dhugumatti eeyyee!' jedhee deebisa Hafuurri. 'Bu'aan tajaajila isaanii isaanii wajjin waan deemuf, hojii cimaa hojjetan irraa boqonnaa ni argatu.'" (Mul'ata 14:13).

Dubbisaa jaallatamaa, amma “garaa kee guutuun gara kootti deebi’i” jedhee sitti dubbachaa waan jiruuf, isa si jaallatuuf garaa kee akka kennitu Waaqayyo si haa gargaaru. (Keessa Deebii 30:2). Yesusiin garaa kee isa dadhabe, mufate, isa dhukkubsate kenni, inni immoo garaa haaraa fi sammuu haaraa siif kenna. Garaa kee isa gowwoomsaa ta’een hin gowwoomfamin ykn fedhii isaa hin hordofinaa, sababiin isaas “yaadni hamaan garaa namaa keessaa gara waan safuu hin xuroofnetti isa geessu...” (Maarqos 7:21). Cubbuu kee dhiisii waan sirrii qabadhu, “cubbuun mindaa isaa - du’a waan kaffaluuf; kennaan Waaqayyoo tolaan kennu garuu jireenya bara baraa goftaa keenya Kiristoos Yesus wajjin tokkummaadhaan.” (Roomaa 6:23)

Isin warri jireenya keessan Waaqayyoo kennitan immoo, “dubbii dhugaa ani isin barsiise sana jabeessaa qabadhaa, fakkeenya akka isin hordoftan, amantii fi jaalala Kiristoos Yesusiin tokkummaa keenya ta’e keessattis jiraadhaa.” (2 Ximotewos 1:13). Sababa wal fakkaatuun Phaawulos 2 Ximotewos 1:12 irratti akkas jedhee barreesse: “Nama ani itti amanadhe nan beeka. Waaqayyo hamma guyyaa sanaatti waan inni amanadhe eeguuf humna akka qabu nan amana.” Amantii Waaqayyotti qabdu keessatti of ijaari, humna hafuura qulqulluutiin kadhaddu, jaalala Waaqayyoo keessatti of eegi, ija kee Yesus irratti qabi. Inni karaa, dhugaa fi jireenya, Goofta keenya yeroo dhiyootti ijoollee isaa fiduuf deebi’u - “Mootii moototaa fi Gooftaa gooftotaa.” (1 Ximotewos 6:15)

“Isa akka hin kufneef isin eeguu danda’uuf, akkasumas bakka isaa isa ulfina qabeessa duratti mudaa hin qabnee fi gammachuudhaan isin fiduuf - gara Waaqayyoo tokkicha fayyisaa keenyaatti, karaa Yesus Kiristoos Gooftaa keenya. Ulfinni, guddinni, humni, aangoon, bara darbe hundumaa irraa kaasee, ammas, bara baraan bara baraan Isaaf haa ta’u! Ameen.” (Yihudaa 24-25).

Kitaabni xiqqaan "Onnee Namaa" jedhu kun afaanota fi loqoda 538 oliin addunyaa guutuutti dubbatamaniin argama. (Afrikaa, Eeshiyaa, Baha Fagoo, Ameerikaa Kibbaa, Awurooppaa fi kkf) Kitaabni Onnee keenyaa amma bilbila harkaa, taableetii fi kkf www.angp-hb.co.za irraas ni argama.

Fakkiiwwan onnee 10 kitaaba xiqqaa kana keessatti argaman bifa chaartii fakkiiwwan halluu gurguddaa (86 cm x 61 cm) tuuta fakkiiwwan 10 ta'an walitti hidhamaniin ni argamu. "Chaartiiwwan Onnee" kunniin amaloota Awurooppaa ykn Afrikaa wajjin argamuu kan danda'an yoo ta'u, keessumaa Kitaaba Onnee waliin ta'uun daree-barsiiisuu, wangeela qilleensa banaa fi kkf fayyadamuuf mijatoo dha. Gatii chaartii kanaa isa haaraa deeggarsa argate mirkaneessuuf gaarummaadhaan nu qunnamaa.

Barreeffamoota Wangeelaa bilisaa keenya hiikkaa dabalataa irratti nu gargaaruu yoo dandeesse, afaan barreeffamoota Wangeelaa kana itti hiikuu

dandeessan nu beeksisuudhaan nu qunnamaa.
Gargaarsi keessan ni dinqisiifama ture.

Yoo fayyina Kiristoos keessatti argatte, ykn karaa barreeffamoota Wangeelaa keenyaa karaa biraatiin eebbifamte taanaan nu beeksisa. Waaqayyoon isin waliin galateeffachuu barbaanna, kadhannaa keenya keessattis caalaatti isin yaadanna.

Ergama Ogbarruu Wangeelaa arjooma irraa maallaqaan gargaaramu

(Lakkoofsa Galmee 1961/001798/08)

Kitaabota “HEART OF MAN” jedhu kana link armaan gadii fayyadamuun ilaaluu fi buufachuun ni danda’ama: www.angp-hb.co.za